ANOTHER BOX IN THE WALL:

παρεμβαίνοντας στα αστικά κενά του κέντρου της Αθήνας

ΑΦΟΡΜΗ _ ΘΕΜΑ

Αφορμή αποτέλεσε ο προβληματισμός μου για το ιστορικό κέντρο της Αθήνας: μίας πόλης που παύει να ανήκει στους κατοίκους της, έχει καταρρεύσει η αξία του δημόσιου χώρου και έχει μετατραπεί σε ένα “μεγάλο ξενοδοχείο”, με λειτουργίες, κυρίως, εμπορικές και τουριστικές. Ένας ακόμη περίπατος στην περιοχή του εμπορικού τριγώνου, με έκανε πριν από τρία χρόνια να “ξαναδιαβάσω” αυτόν τον τόπο.

Με μία διαφορετική ανάγνωση των καινών χώρων, των άδειων-άχρηστων κελυφών, των τυφλών όψεων των πολυώροφων κτιρίων και της έλλειψης πρασίνου, με οδήγησαν στο να ψάξω έναν τρόπο παρέμβασης στο αστικό κέντρο, όπου οι χώροι αυτοί θα μπορούν να είναι πλέον λειτουργικοί, φωτεινοί και θα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής των κατοίκων της πόλης.

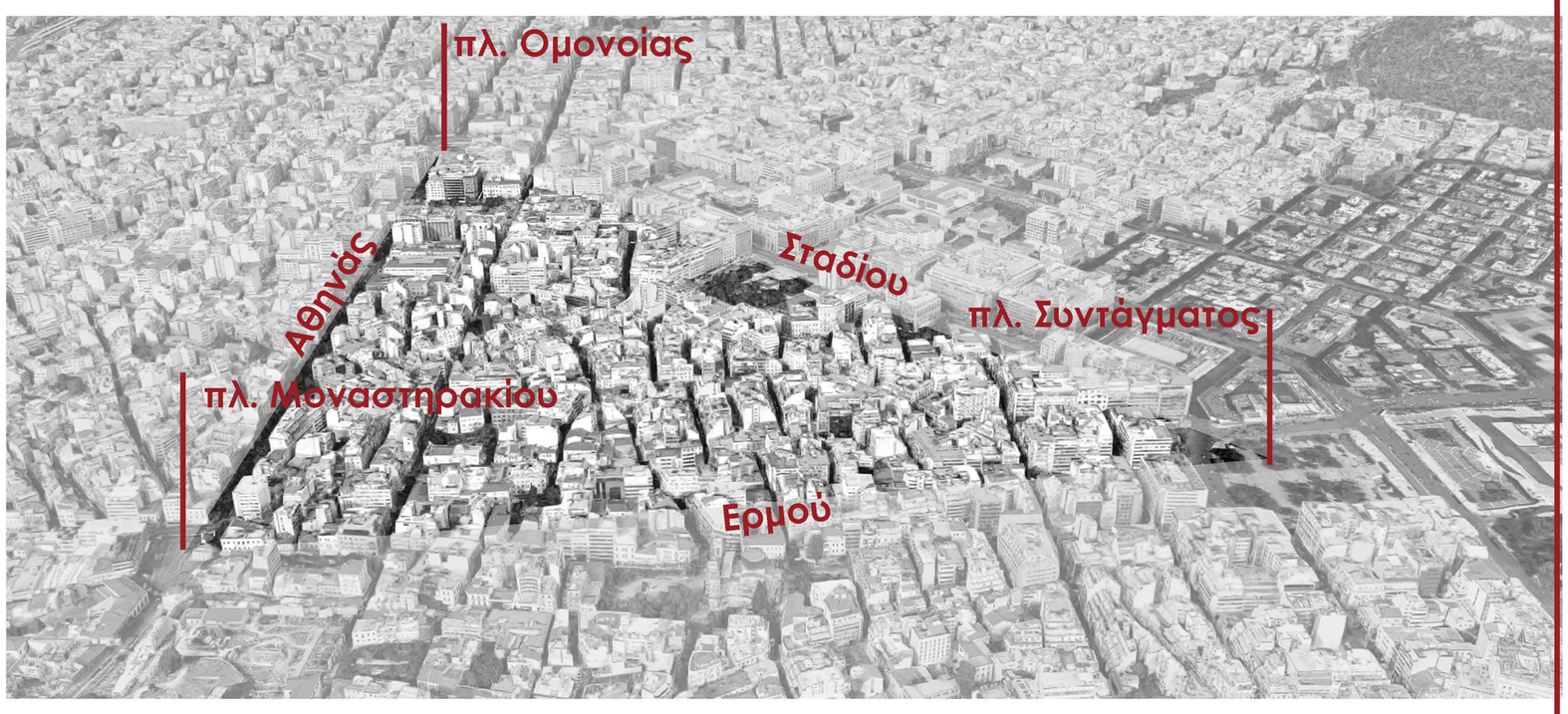

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το εμπορικό τρίγωνο αποτελεί την ¨καρδιά¨ του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, καθορίζεται από τρεις άξονες_ Μητροπόλεως, Σταδίου και Αθηνάς_ έχοντας ως κορυφές τις πλατείες Μοναστηρακίου, Συντάγματος και Ομονοίας. Περιτριγυρίζεται από την Ακρόπολη, τη Πλάκα, την Ακαδημία, το Κεραμεικό και το Ψυρρή. Εσωτερικά βασικός άξονας κίνησης και εμπορίου αποτελεί ο πεζόδρομος της Αιόλου. Στο τρίγωνο βρίσκονται βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία και νεοκλασικά κτίρια με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αξία όπου κάποια αποτελούν και σημεία αναφοράς για τη περιοχή. Έχει ιστορική αξία καθώς κατέχει μια ενδιάμεση θέση μεταξύ των αρχαιολογικών χώρων και του συγχρόνου κέντρου της πόλης.

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

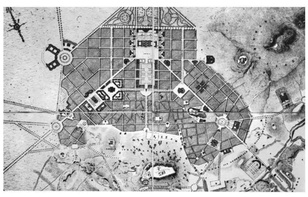

Επιλογή της Αθήνας ως πρωτεύουσα της Ελλάδος και δημιουργία 1ου πολεοδομικού σχεδίου από Κλεάνθη και Σάουμπερτ.

1833

1834

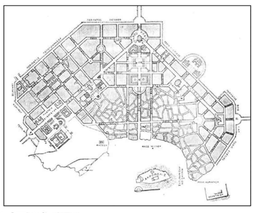

Σχεδίαση ¨ρεαλιστικότερης¨εκδοχής της Αθήνας από Λεο Φον Κλέντσε.

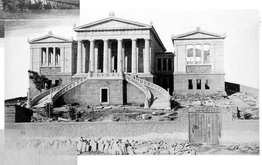

Κατασκευή νεοκλασικών μεγάρων στο κέντρο (Τριλογία, Παλαιά και Νέα Βουλή και Εθνικού Θεάτρου). Έναρξη λειτουργίας τραμ στην Σταδίου.

1835-1900

1895

Εγκαίνια σταθμού του ηλεκτρικού στην Ομόνοια.

1929

Επανάχρηση των ανακτόρων ως Ελληνικό Κοινοβούλιο.

1895

Κατεδάφιση του Δημοτικού Θεατρου και δημιουργία της πλατείας Κοτζιά.

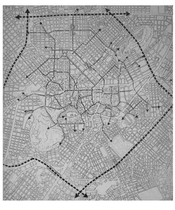

1995

Έναρξη έργων πεζοδρόμησης του Εμπορικού Τριγώνου και επιβολή μέτρων με στόχο την ανάδειξη της ταυτότητας, την αισθητική αναβάθμιση και τη βελτίωση της λειτουργίας.

2000

Εγκαίνια σταθμών του μετρό σε Ομόνοια, Πανεπιστήμιο και Σύνταγμα.

2017

Έναρξη προγράμματος Πιλοτικής Αναβάθμισης του Εμπορικού Τριγώνο με πεζοδρομήσεις, ποδηλατοδρομήσεις και τοποθέτηση πρασίνου σε εσωτερικούς δρόμους.

Nolli Plan

Χάρτης δικτύου

Μορφολογικά διακρίνονται δύο επιφάνειες

_Τη νεοκλασική του 19ου αιώνα: Στο βόρειο τμήμα με όριο την Ευριπίδου, όπου είναι εμφανής ο νεοκλασικός χαρακτήρας καθώς οι δρόμοι ακολουθούν πιο ευθύγραμμες χαράξεις.

_Την παλαιότερη- παραδοσιακή του 18ου αιώνα: Στο νότιο τμήμα, όπου αντιστοιχεί στον παραδοσιακό ιστό, προ του 1834. Αποτελεί ουσιαστικά συνέχεια της Πλάκας και του Μοναστηρακίου.

Οι εμπορικές στοές αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πόλης, το οποίο όμως έχει ξεχαστεί και εγκαταλειφθεί τις τελευταίες δεκαετίες στην πόλη της Αθήνας. Κυριαρχεί η ερήμωση και τα κατεβασμένα ρολά των βιτρινών. Οι στοές, όμως, αποτελούν μικρογραφία της πόλης (μέσα στην πόλη), δημιουργώντας μια γειτονιά, εισάγωντας το δημόσιο μέσα στο ιδιωτικό. Παράλληλα οι διαμπερείς στοές συνδέουν δρόμους, αλλά καο ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα, αποτελώντας έτσι ένα εναλλακτικό εσωτερικό δίκτυο κίνησης.

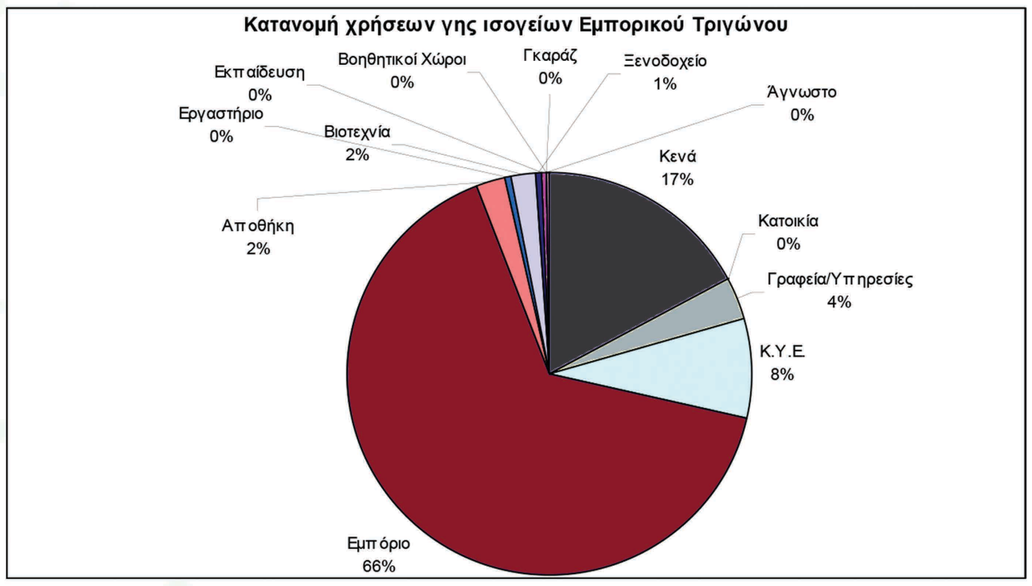

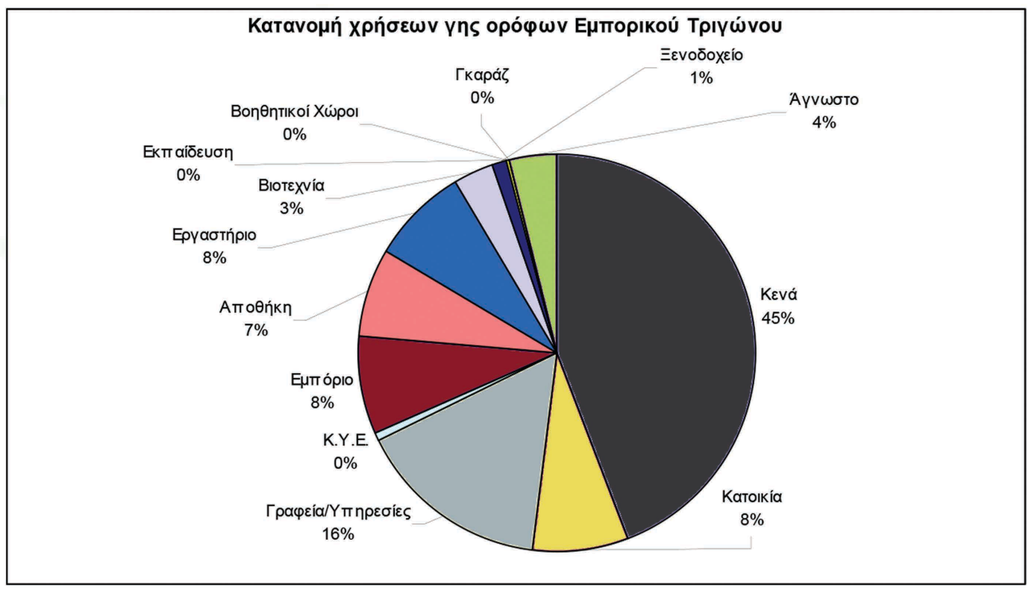

πηγή χάρτη και διαγραμμάτων: διάλεξη "Πιλοτική παρέμβαση σε επιλεγμένη περιοχή του εμπορικού τριγώνου", Αθήνα Ιούνιος 2015

Χάρτης νεοκλασικών κτιρίων

Παρατηρήσεις για το εμπορικό τρίγωνο

_Πυκνή δόμηση
_Πολλά κενά κελύφη
_Ελάχιστες κατοικίες
_Κατά κύριο λόγο εμπορικές χρήσεις και χώροι αναψυχής κυρίως στο ισόγειο
_Στους ορόφους κατοικίες, ξενοδόχεια και γραφεία
_Απουσία εκπαιδευτικών χώρων, αθλητικών εγκαταστάσεων, χώρων κοινωνικής πρόνοιας, χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος και χώρων πρασίνου

ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

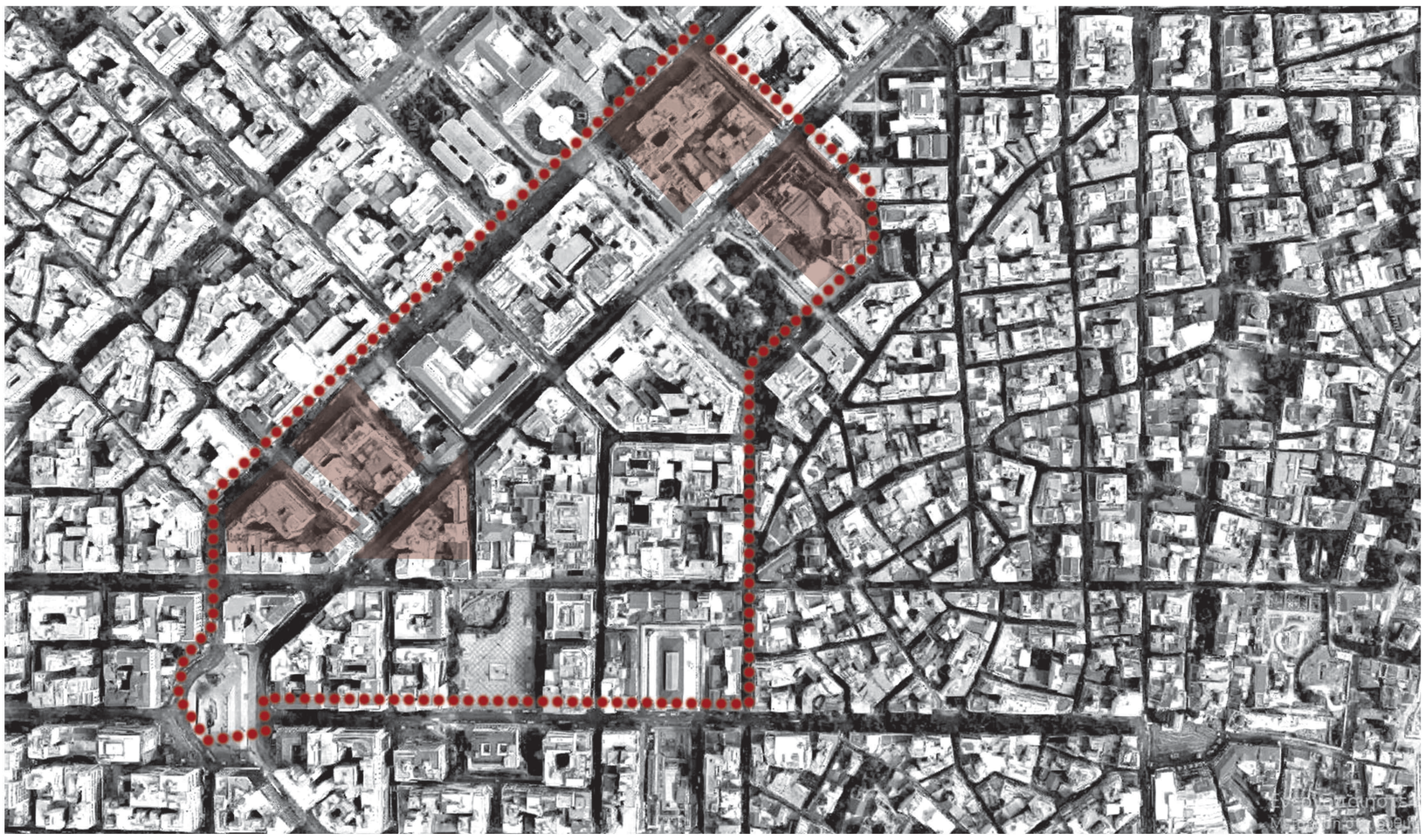

Βόρεια τμήμα τριγώνου

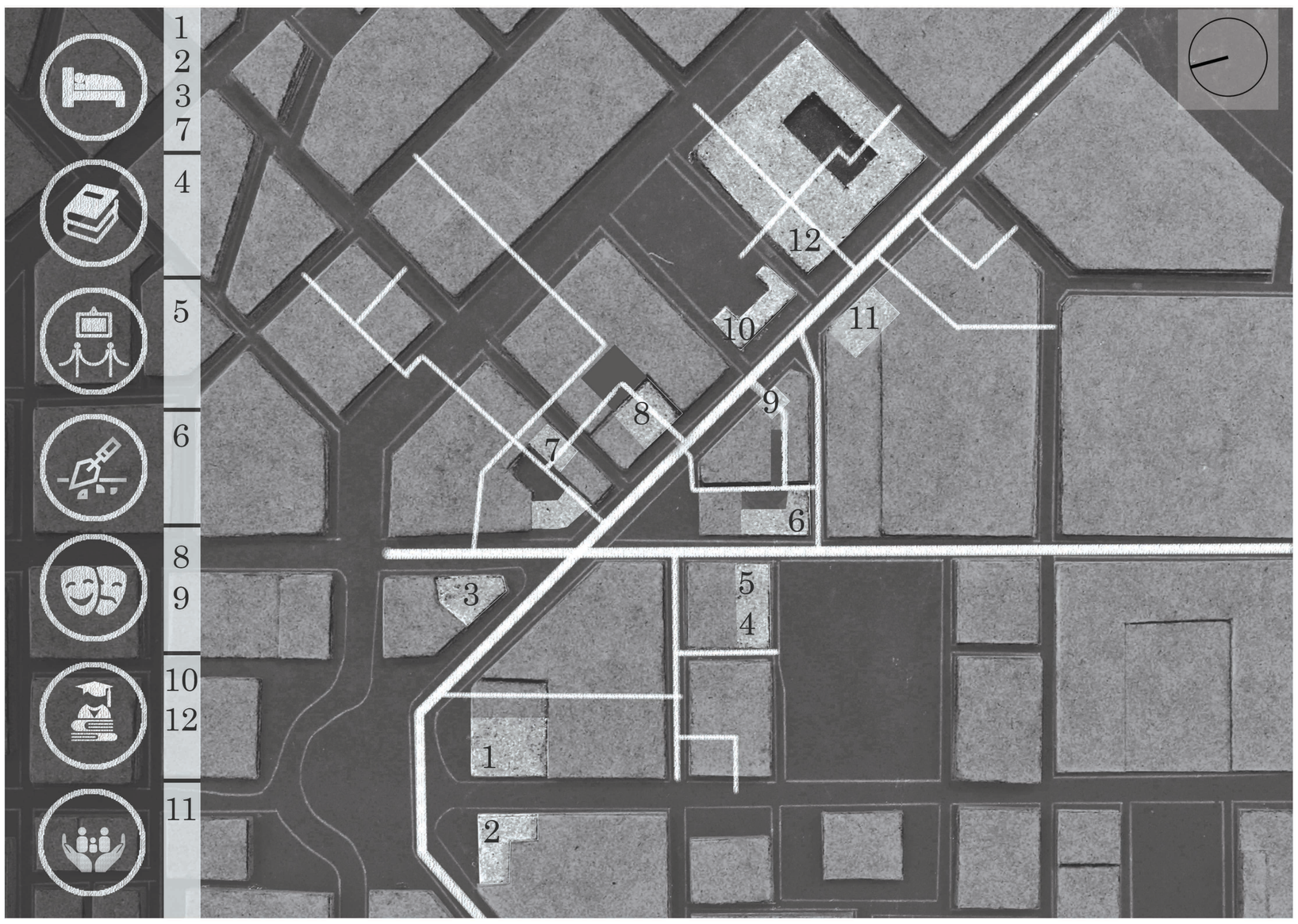

Το δίκτυο

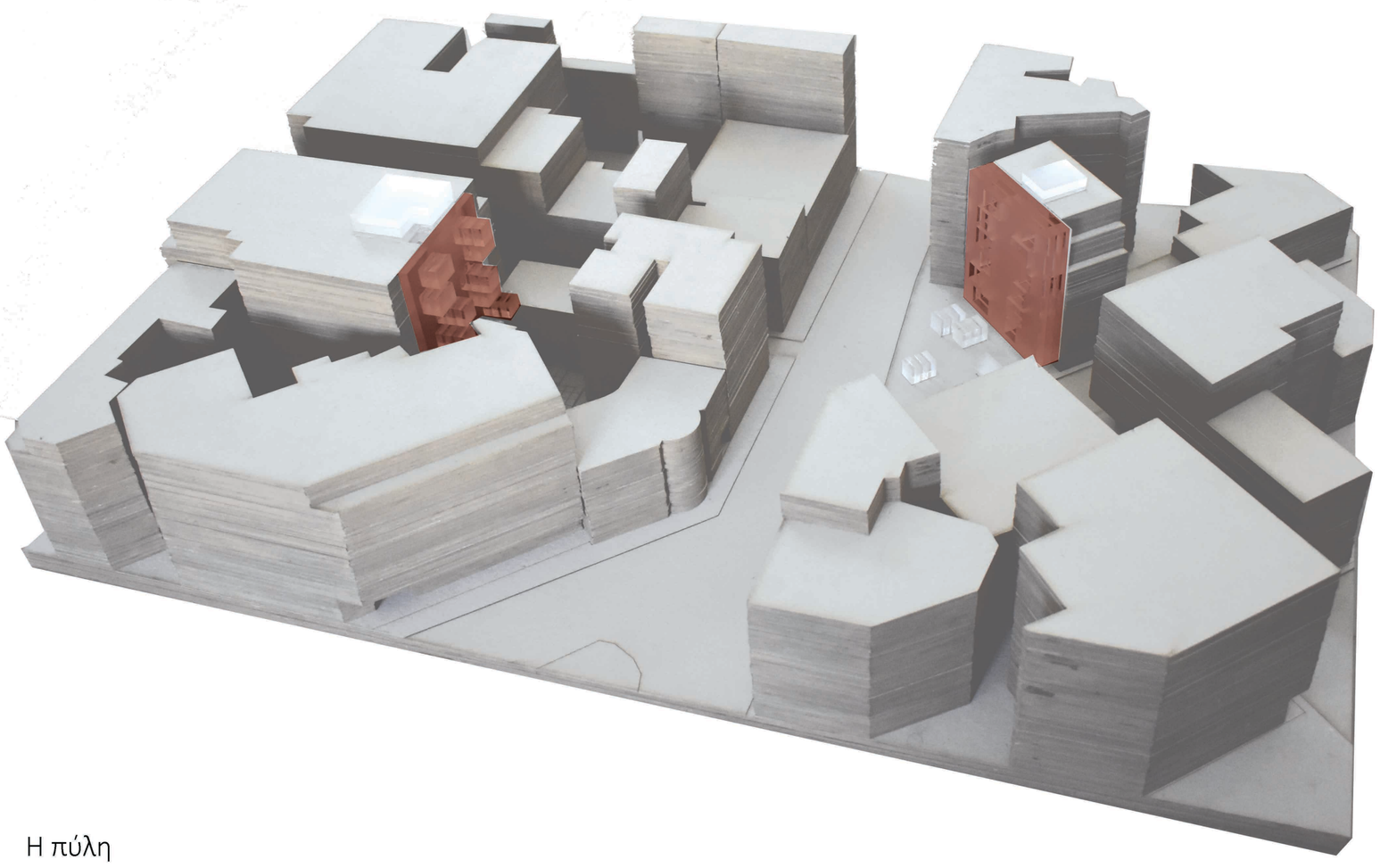

Η πύλη

1. Ξενοδοχείο Μπάγκειον-
Φοιτητικές εστίες

2. Ξενοδοχείο
Μεγ. Αλέξανδρος-
Φοιτητικές εστίες

3. Ξενοδοχείο Απόλλων-
Φοιτητικές εστίες

4/5. Νεοκλασικά στη
πλ. Κοτζία-
Κοινωνικό παντοπωλείο/
Εκθεσιακός χώρος/
Βιβλιοθήκη

6. Οικία Σίμου-
Αρχαιολογικά
εργαστήριο/
Κατοικίες Αρχαιολόγων

7. Νεοκλασικό στη
Μπενάκη-
Παιδικός σταθμός/
Κοινωνικές εστίες

8. Μέγαρο Αθηνογένους-
Υπαίθριο θέατρο

9. Νεοκλασικό στη Σταδίου-
Μουσείου Θεάτρου

10. Παλαιό Εθνικό
Τυπογραφείο-
Δημοτικό σχολείο

11. Πρώην πολυκατάστημα
Fokas- Κοινωνικές
υπηρεσίες

12. Αρσάκειο Μέγαρο-
Γυμνάσιο και Λύκειο σχολείο

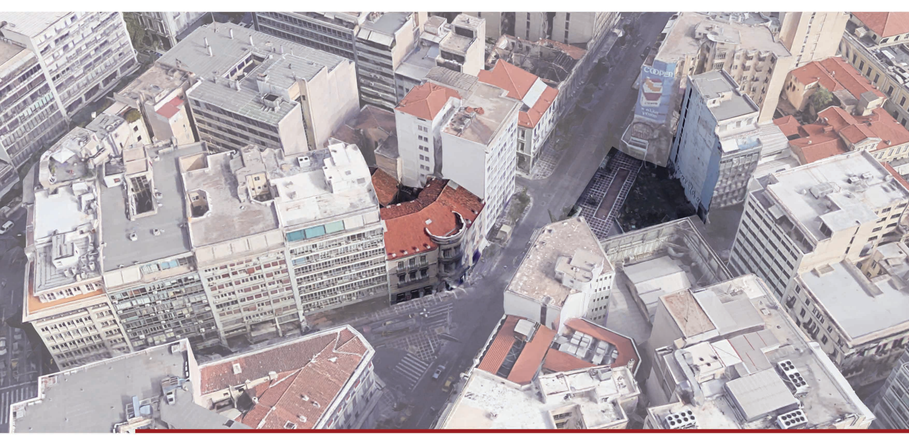

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ¨Ο ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ¨

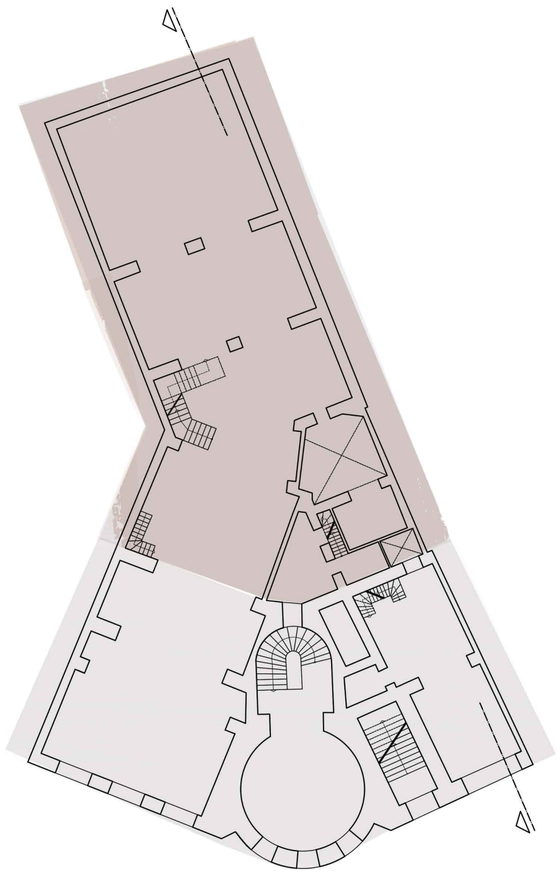

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

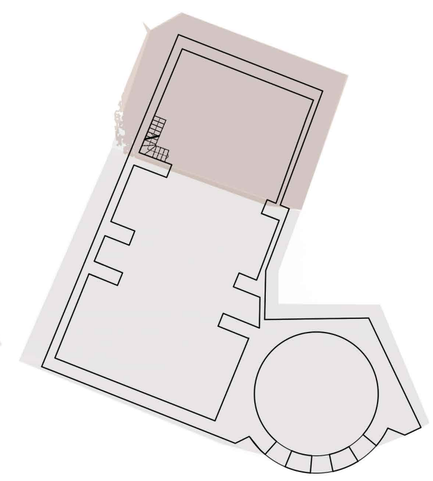

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

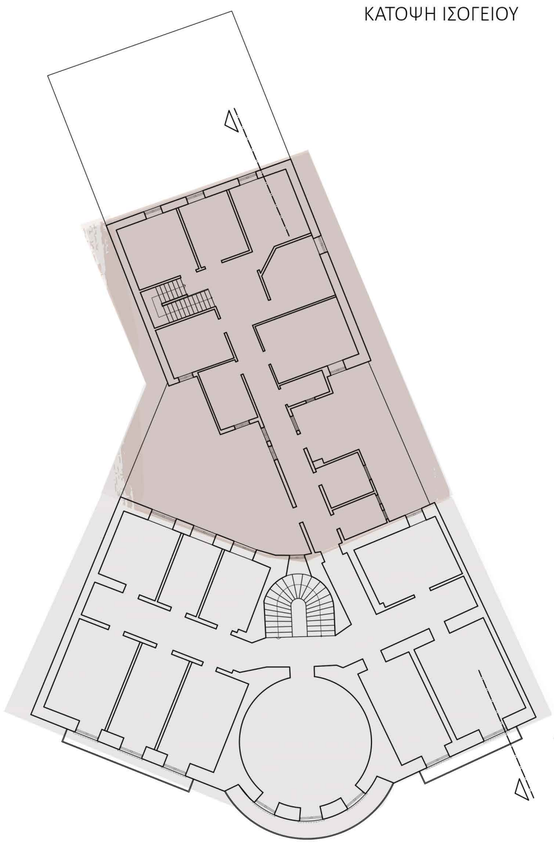

ΚΑΤΟΨΗ Α΄ΟΡΟΦΟΥ

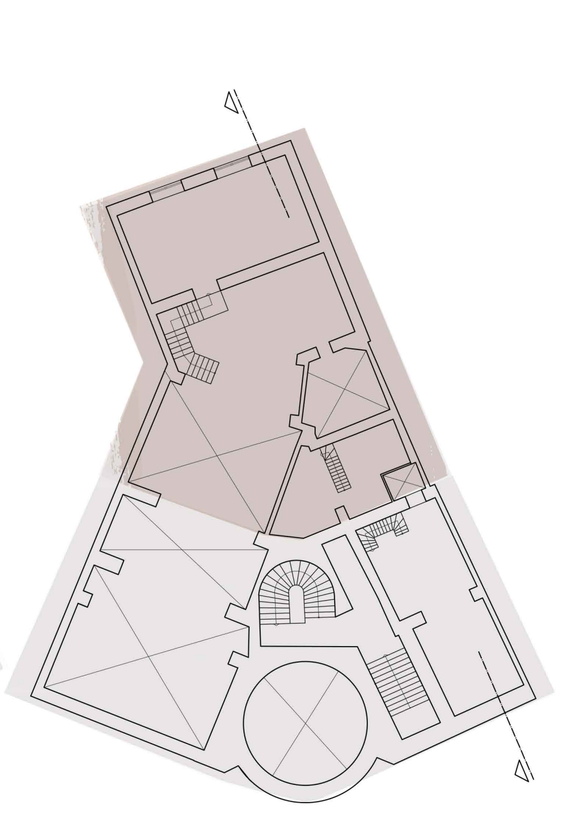

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ

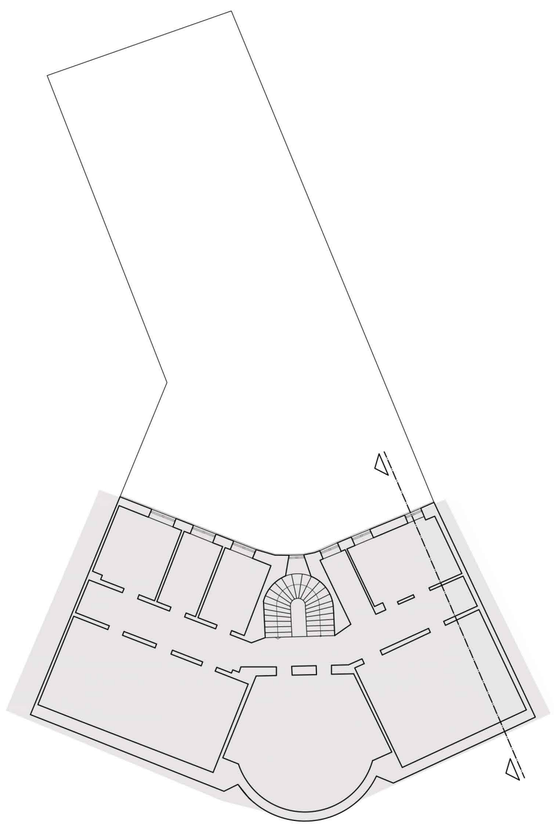

ΚΑΤΟΨΗ Γ΄ΟΡΟΦΟΥ

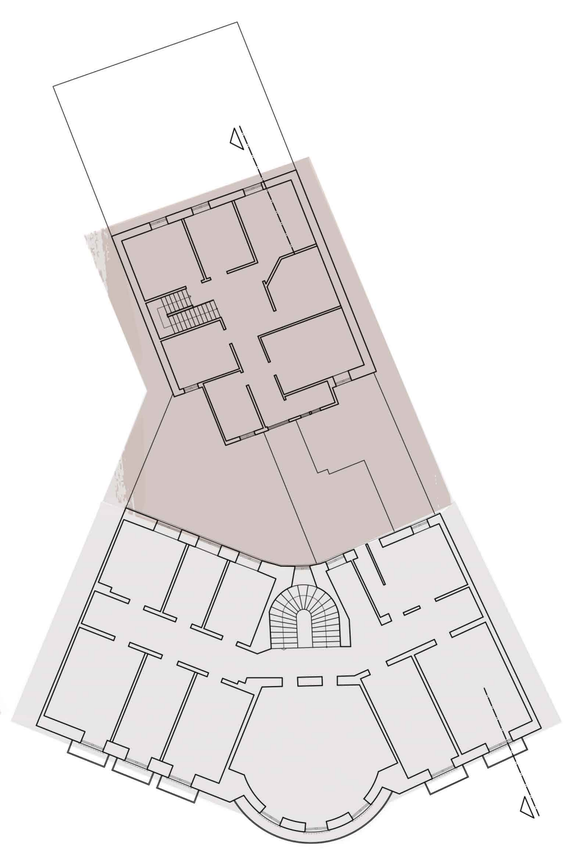

ΚΑΤΟΨΗ Β΄ ΟΡΟΦΟΥ

ΤΟΜΗ

Τμήμα που διατηρείται

Τμήμα που αφαιρείται

0 2 8
1 4 16

Ὁδὸς Σταδίου ἀπὸ Ὁμονοίας

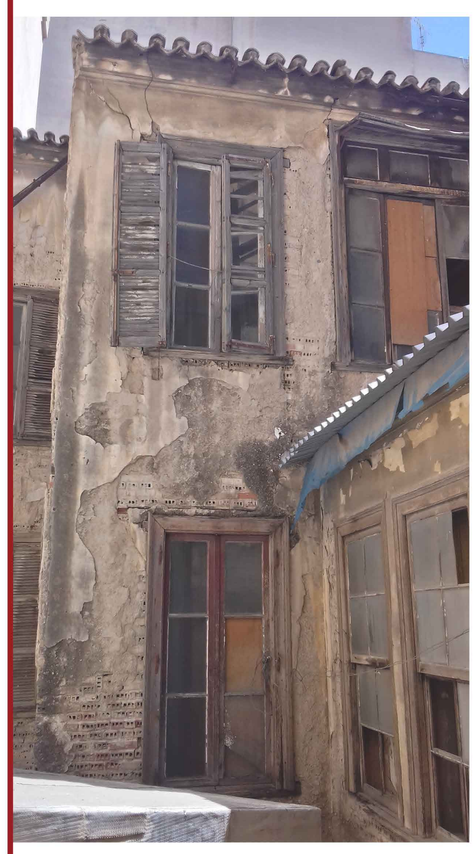

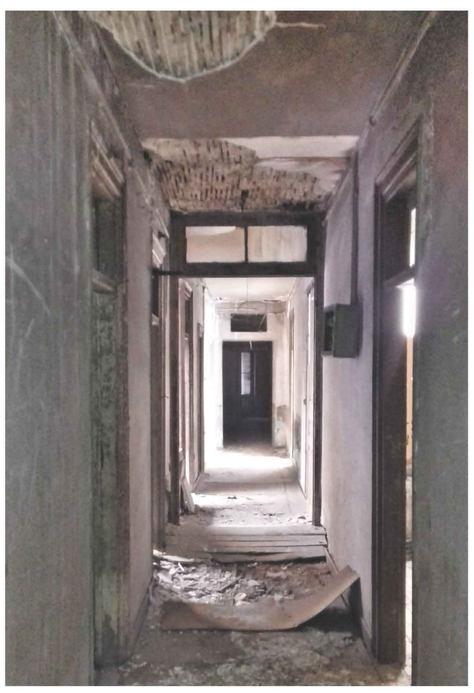

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ | ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ. | ΑΚ. ΕΤΟΣ 2019-2020
ANOTHER BOX IN THE WALL: παρεμβαίνοντας στα αστικά κενά του κέντρου της Αθήνας
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ_ Δ. ΤΣΑΚΑΛΑΚΗΣ | ΦΟΙΤΗΤΗΣ_ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΙΤΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΟΝΤΟΝΗΣ

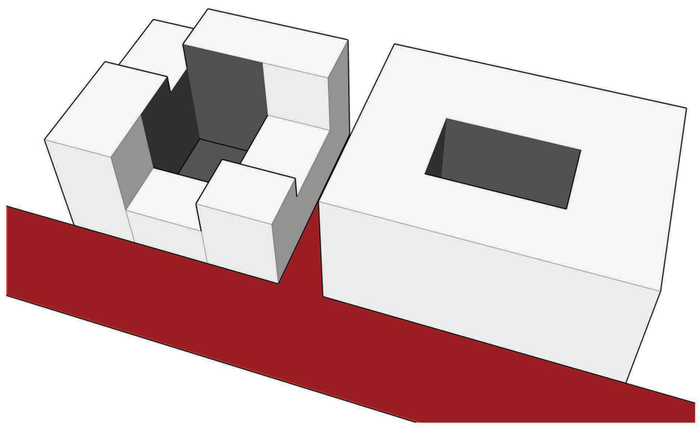

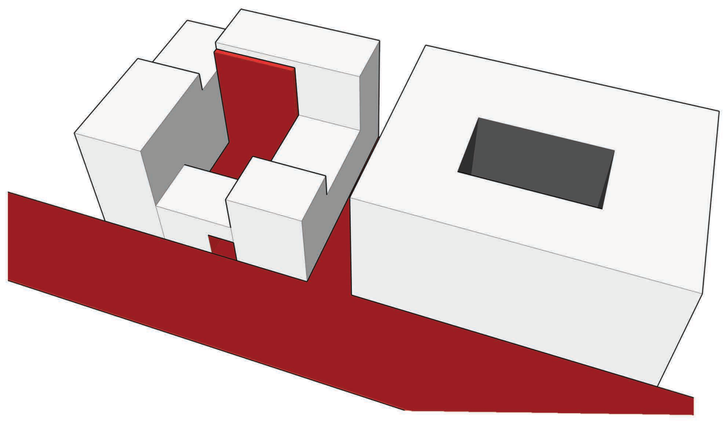

αναζωογόνηση ακαλύπτων μέσω στοών

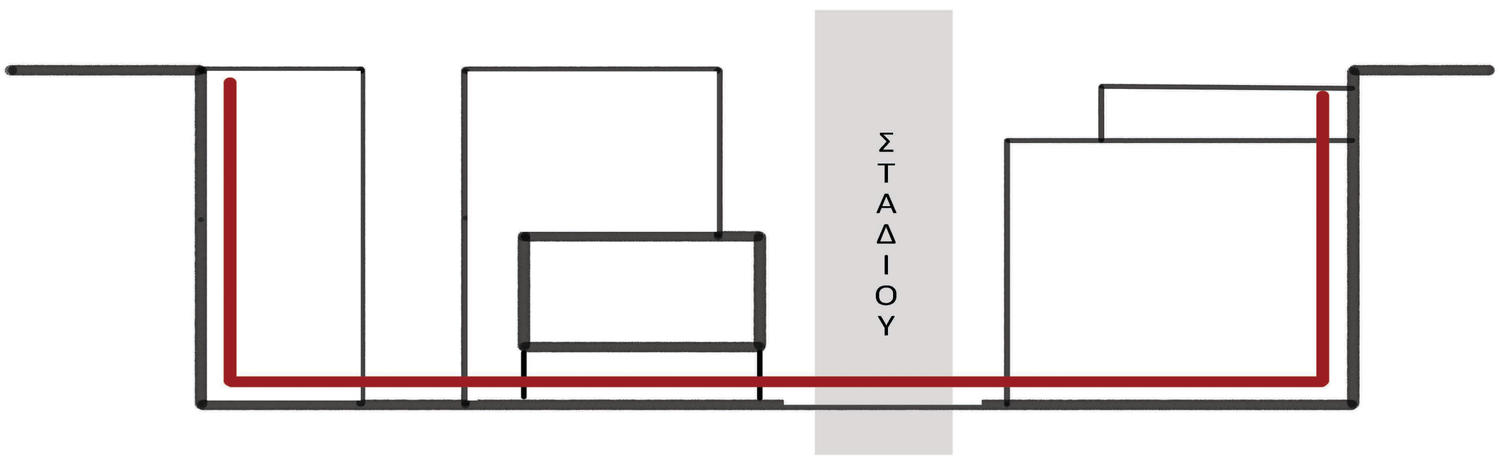

σύνδεση τυφλων όψεων

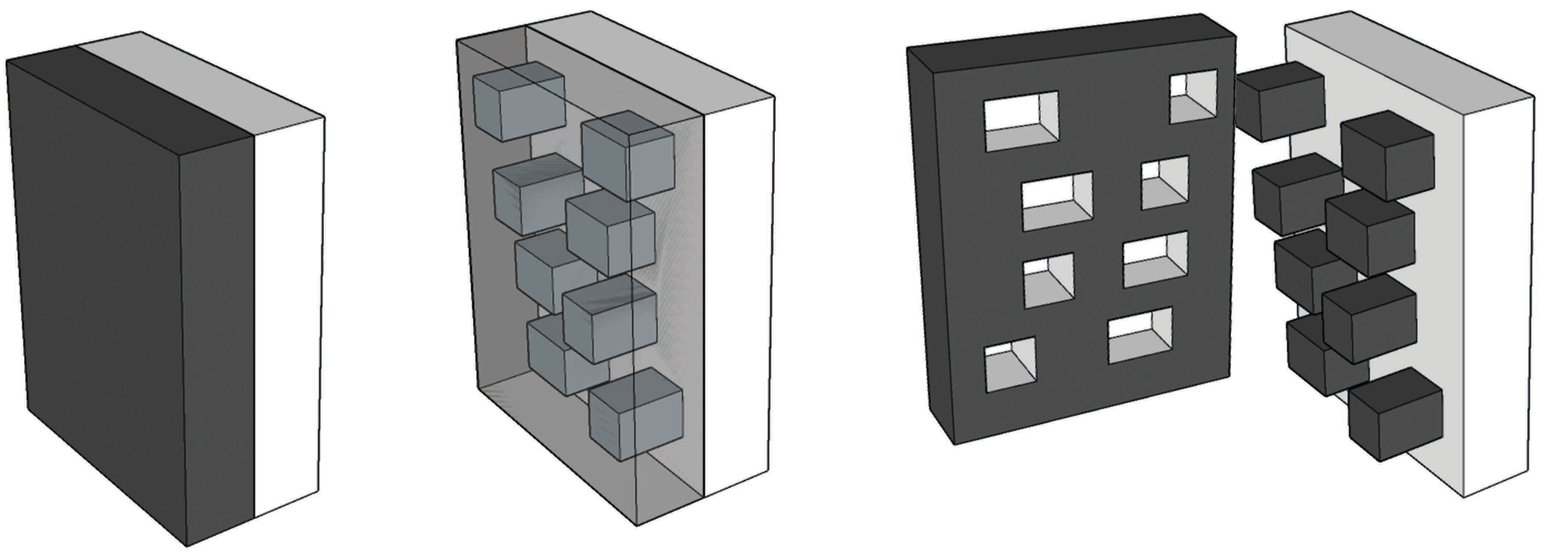

καλούπι_ αρνητικό/ θετικό

collage τυφλής όψης

Παράσιτο_ μια νέα κατασκευή που η ύπαρξή της εξαρτάται άμεσα από μια υπάρχουσα δομή(κτίριο-ξενιστής). Το παράσιτο έχει τη τάση να εισχωρεί στο υφιστάμενο με σκοπό την εκμετάλευση παροχών και υποδομών, με αποτέλεσμα τη μεταμόρφωση του ξενιστή, ώστε να διατηρηθεί αυτή η αντιθετική σχέση μεταξύ τους.

Shelter with dignity_Νέα Υόρκη_ Framlab

Pont9_Παρίσι_ Stefan Malka

Rucksack House_Λειψία_ Stephan Eberstadt

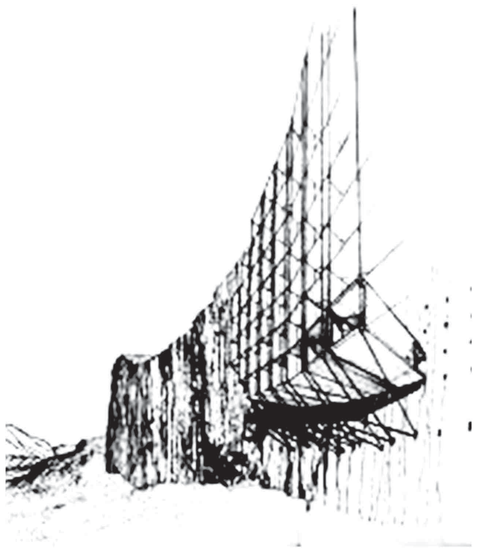

Πλακία Ρεθύμνου_ Ζενέτος

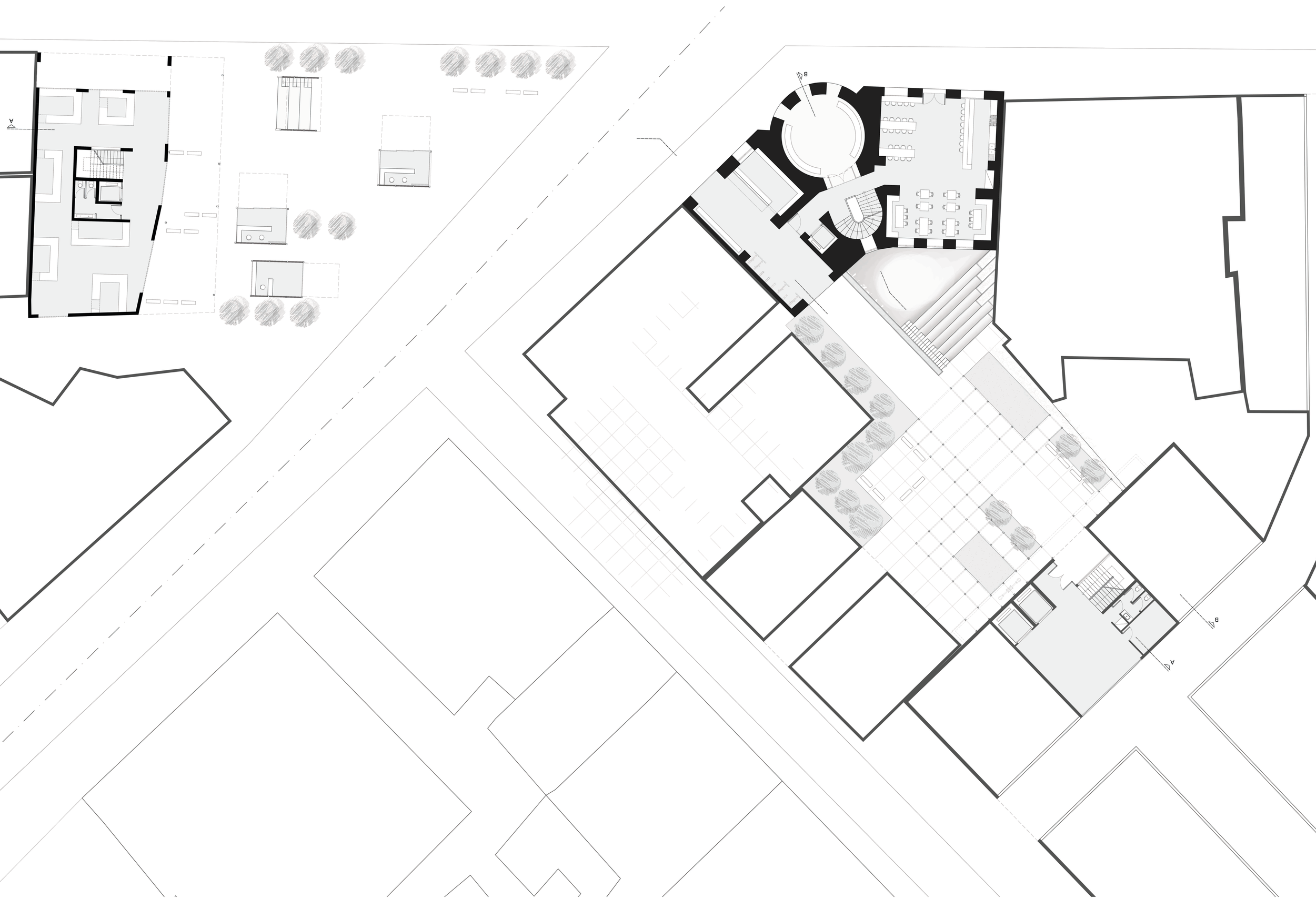

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ | ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ. | ΑΚ. ΕΤΟΣ 2019-2020
ANOTHER BOX IN THE WALL: παρεμβαίνοντας στα αστικά κενά του κέντρου της Αθήνας
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ_ Δ. ΤΣΑΚΑΛΑΚΗΣ | ΦΟΙΤΗΤΗΣ_ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΙΤΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ_ κλίμακα 1|100

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ | ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧ. | ΑΚ. ΕΤΟΣ 2019-2020
ANOTHER BOX IN THE WALL: παρεμβαίνοντας στα σοπικά κενά του κέντρου της Αθήνας
ΕΠΙΒΑΤΕΩΝ_ Α. ΤΣΑΚΑΛΑΚΗΣ | ΦΟΙΤΗΤΕΣ_ ΔΙΑΪΤΟΣ ΠΙΤΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΚΑΤΟΨΗ Α'ΟΡΟΦΟΥ_ κλίμακα 1|100

ΠΑΡΑΣΙΤΟ ΑΚΑΛΥΠΤΟΥ_ κλίμακα 1|100

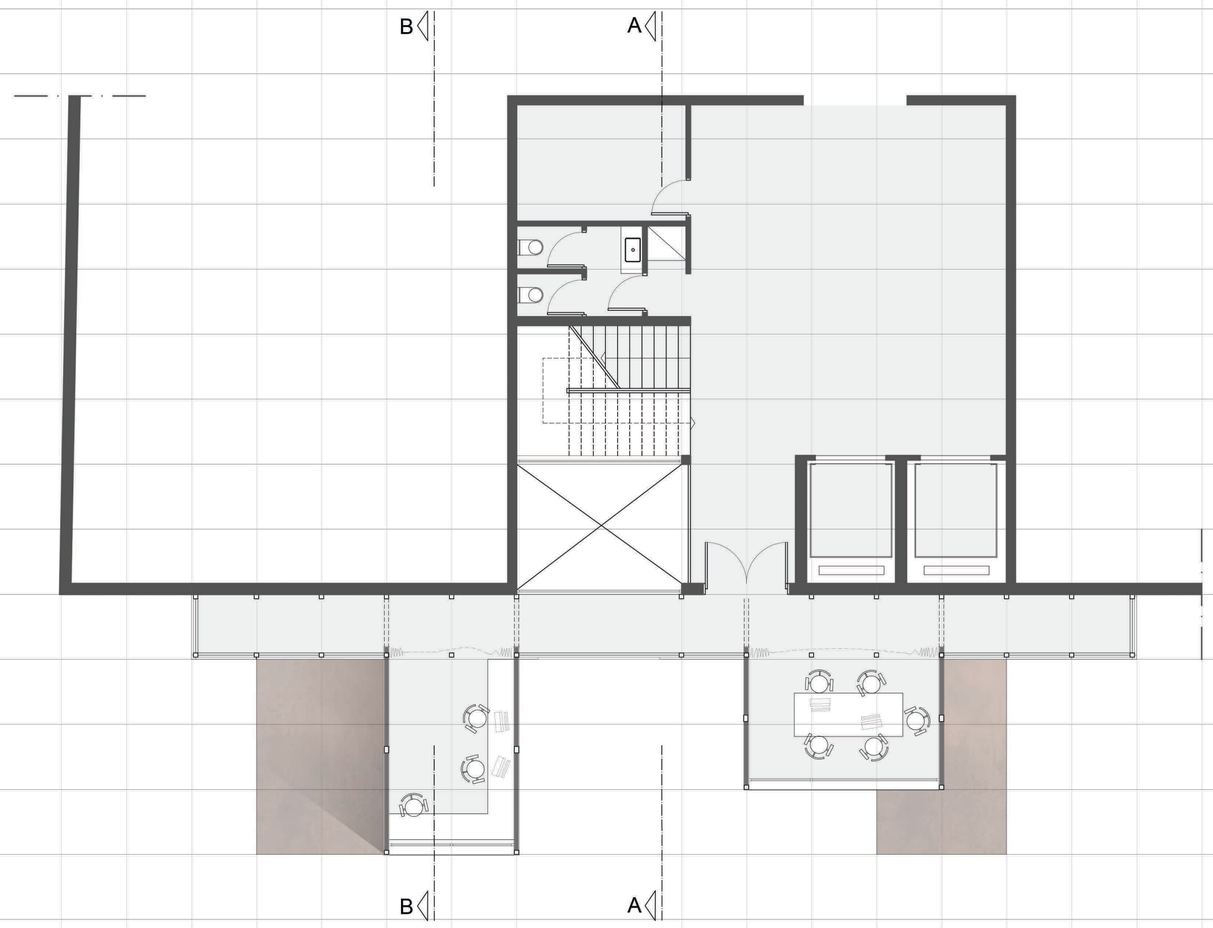

κάτοψη 2ου επιπέδου

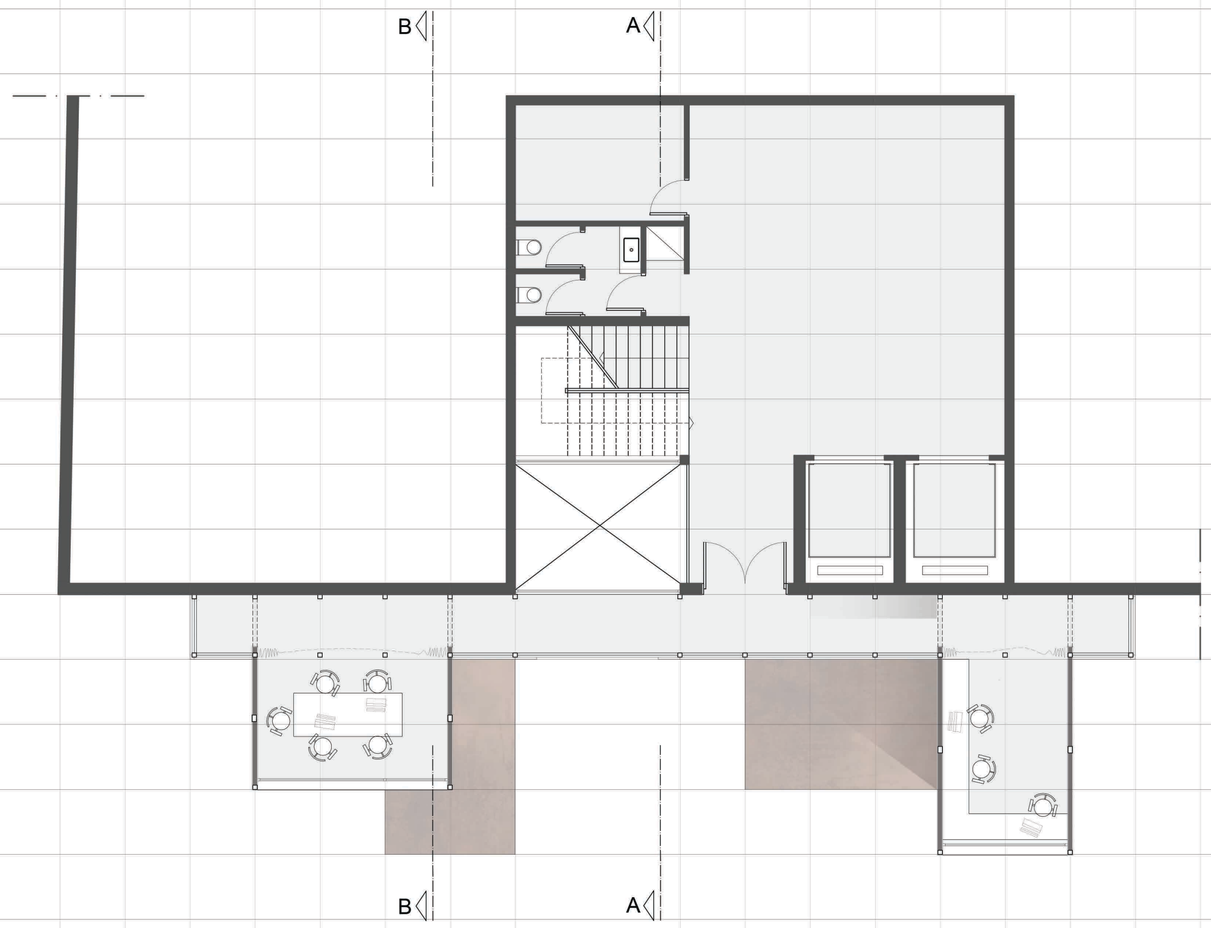

κάτοψη 3ου επιπέδου

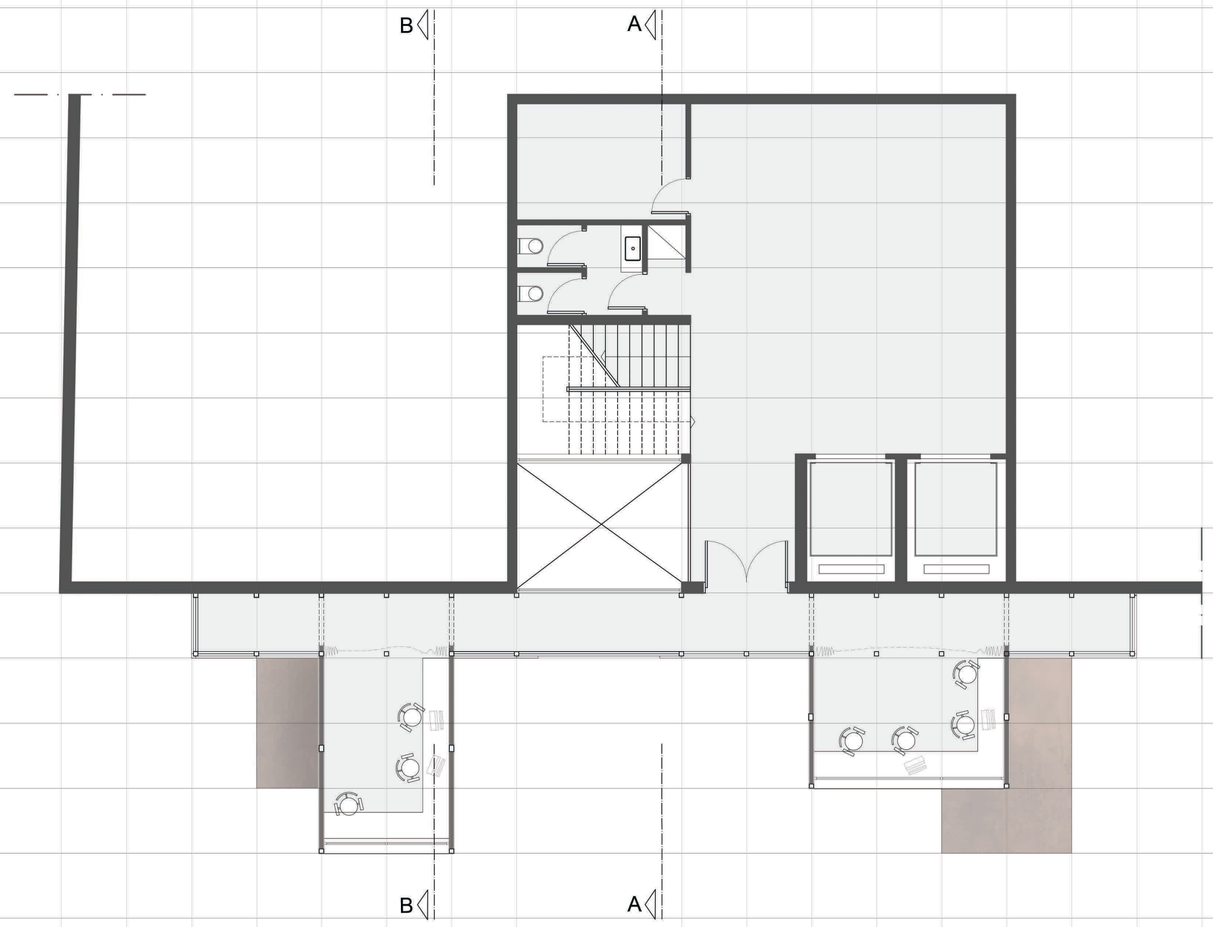

κάτοψη 4ου επιπέδου

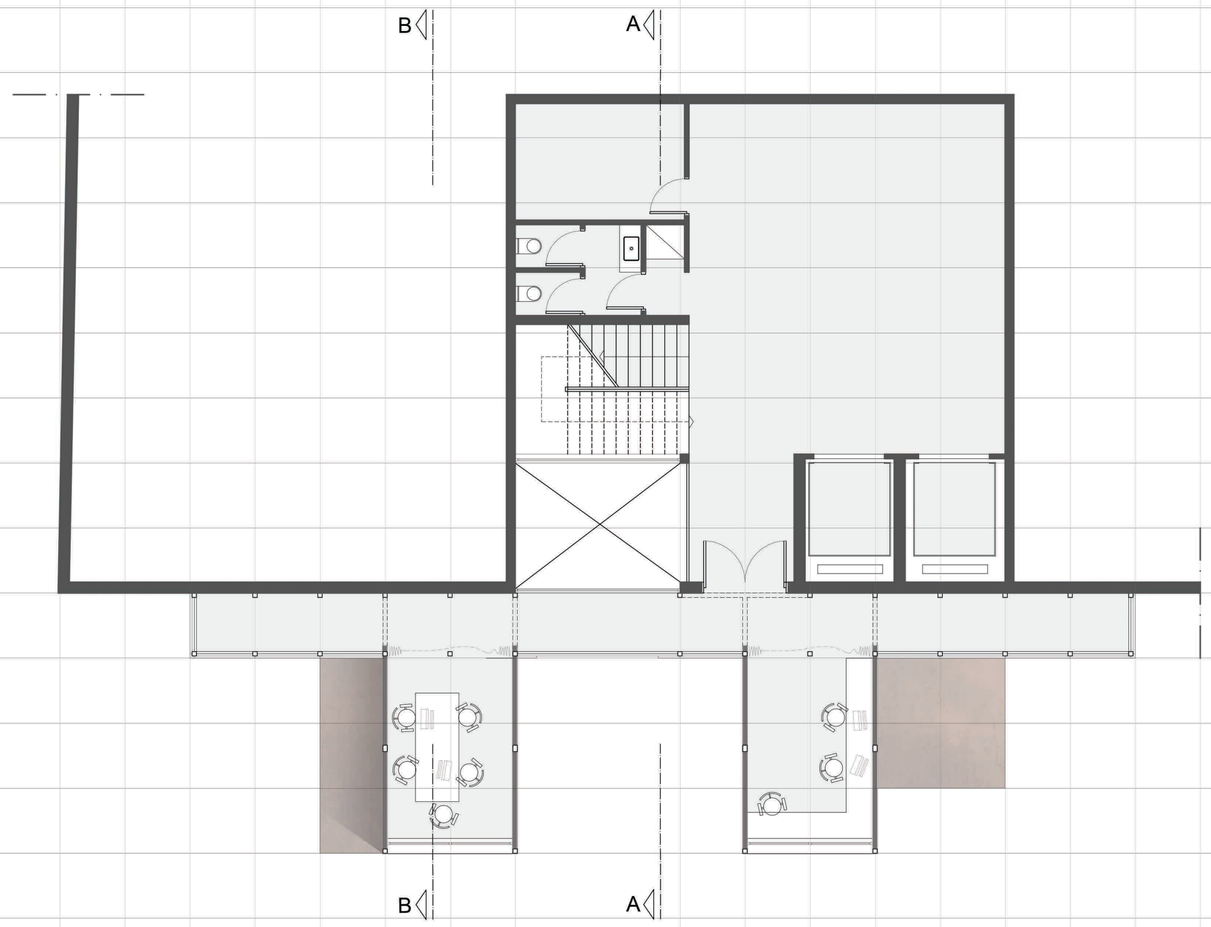

κάτοψη 5ου επιπέδου

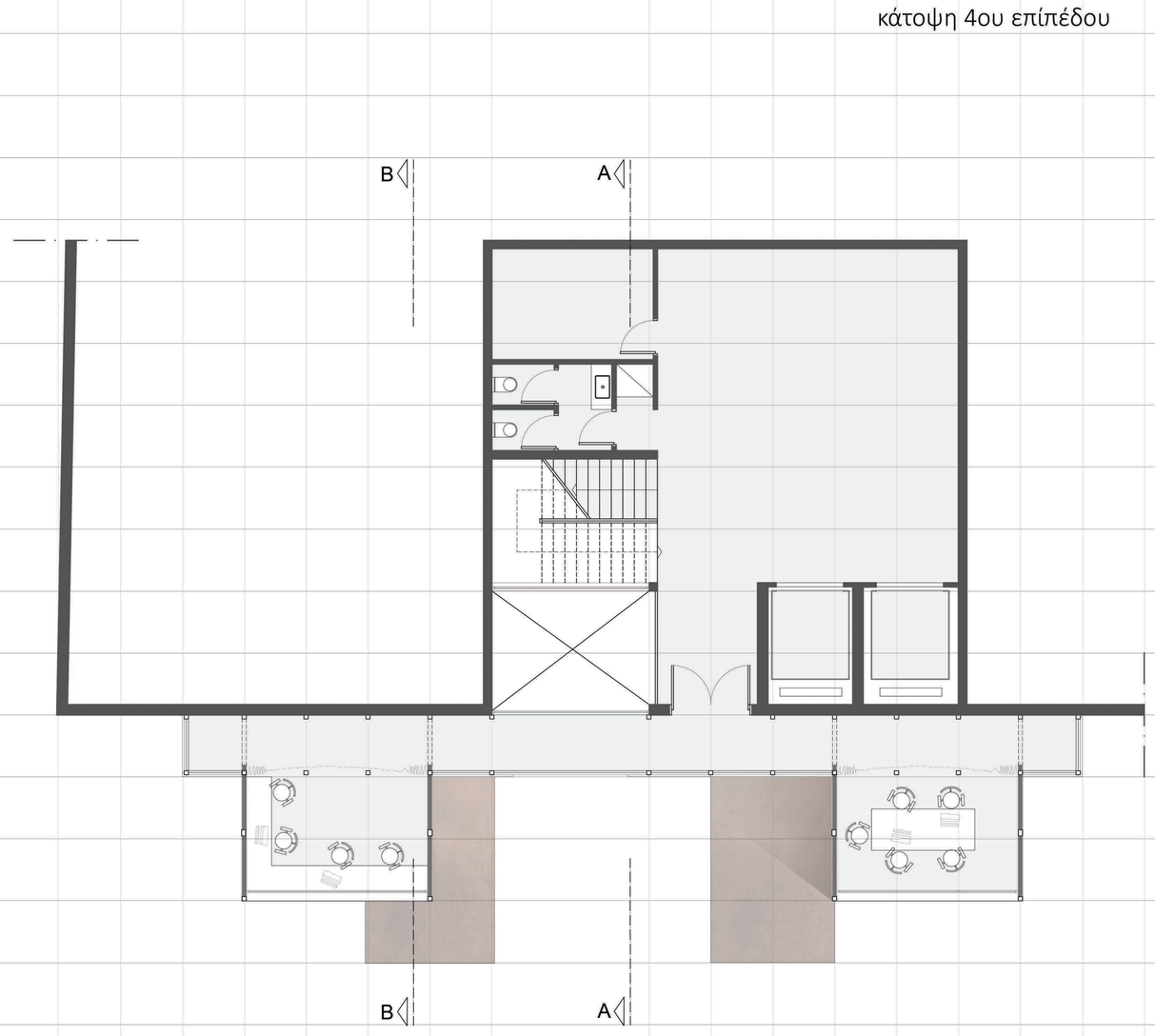

κάτοψη 6ου επιπέδου

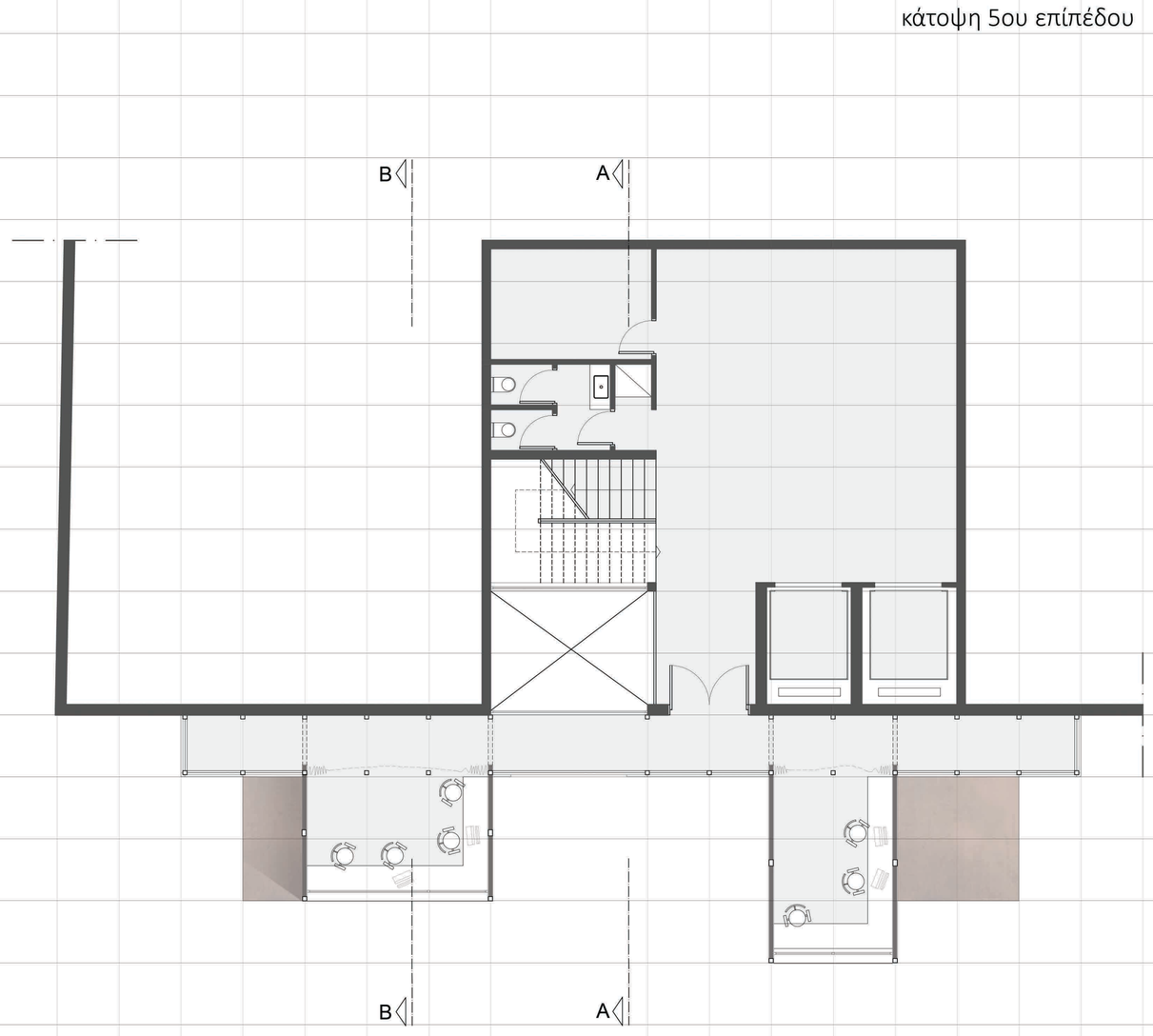

κάτοψη 7ου επιπέδου

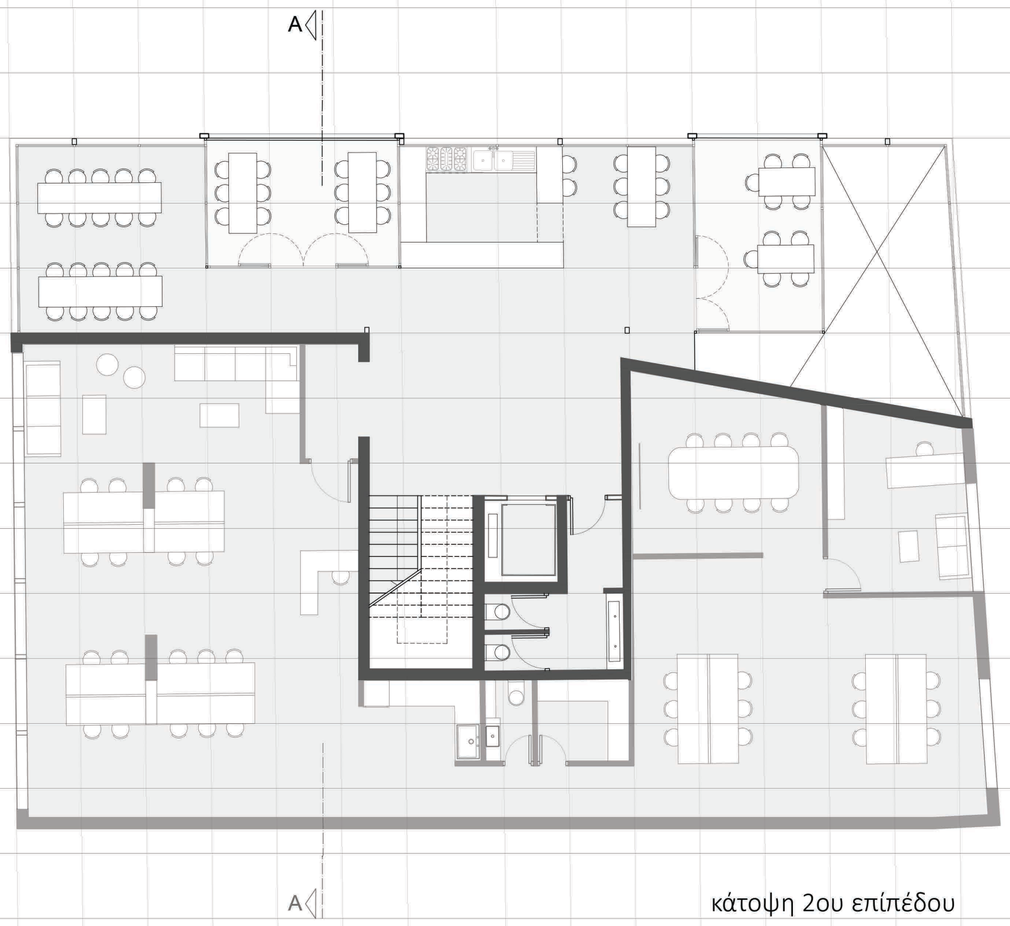

κάτοψη 2ου επιπέδου

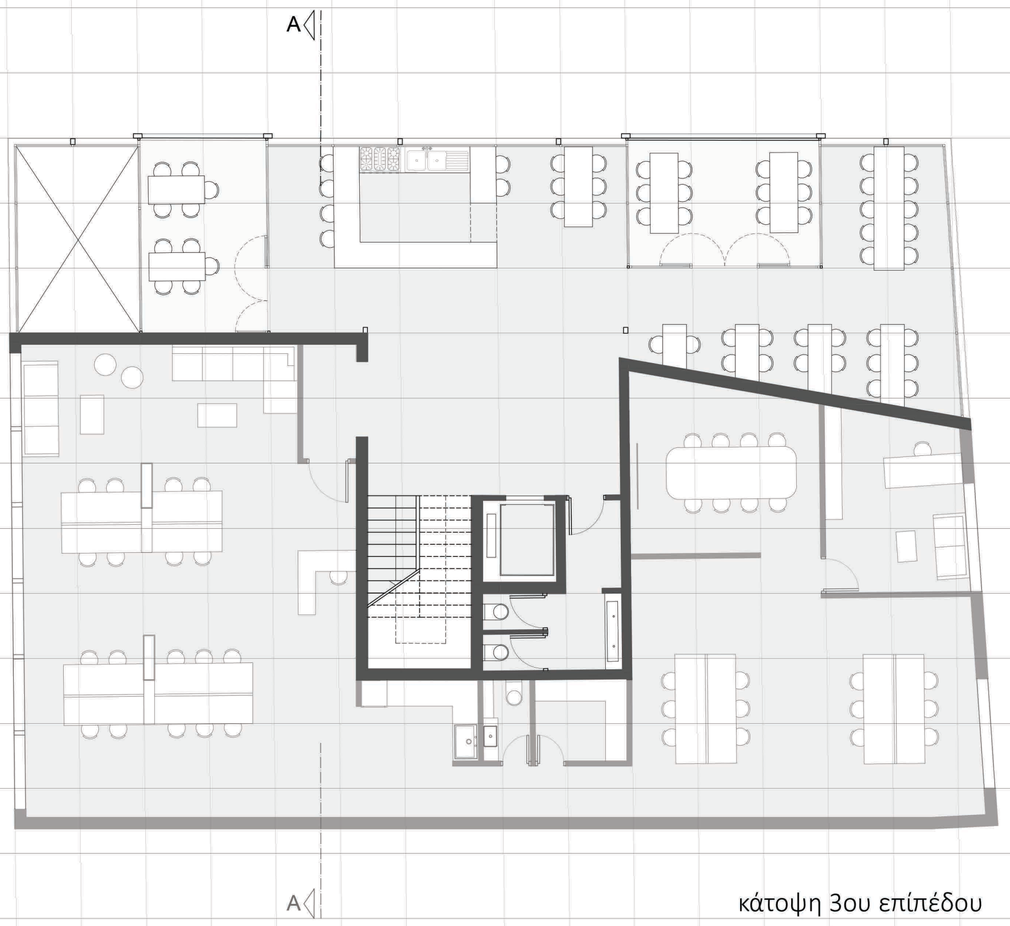

κάτοψη 3ου επιπέδου

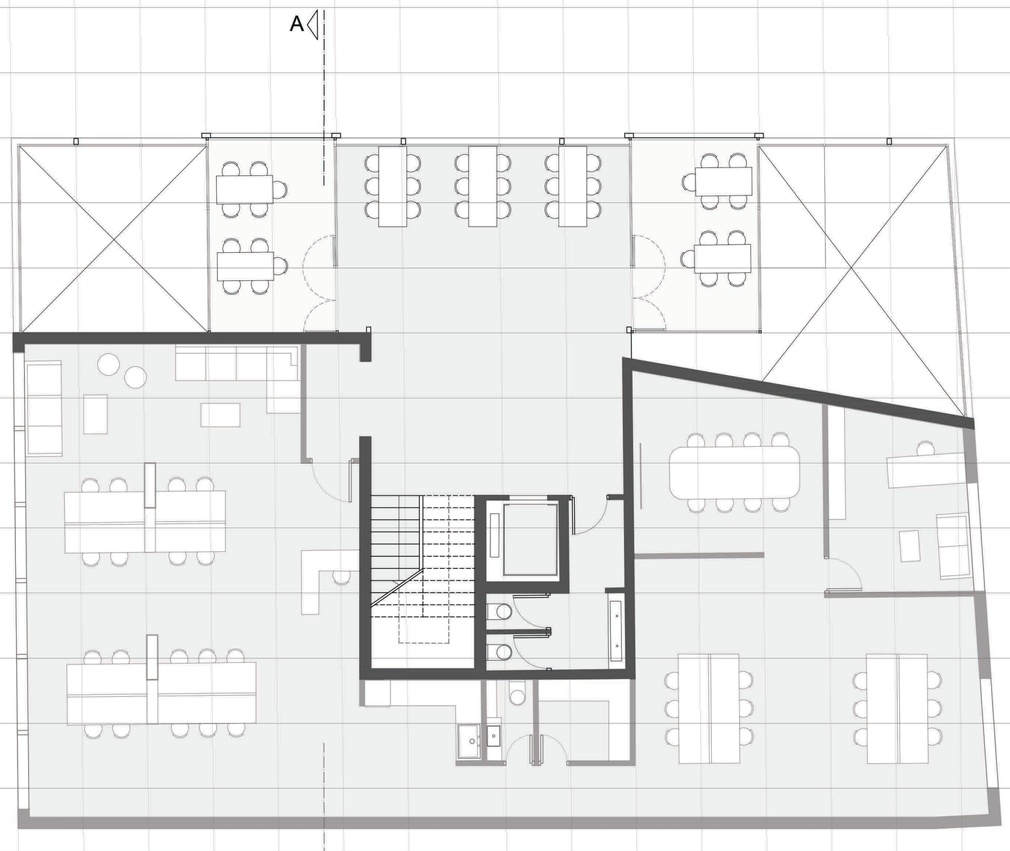

κάτοψη 4ου επιπέδου

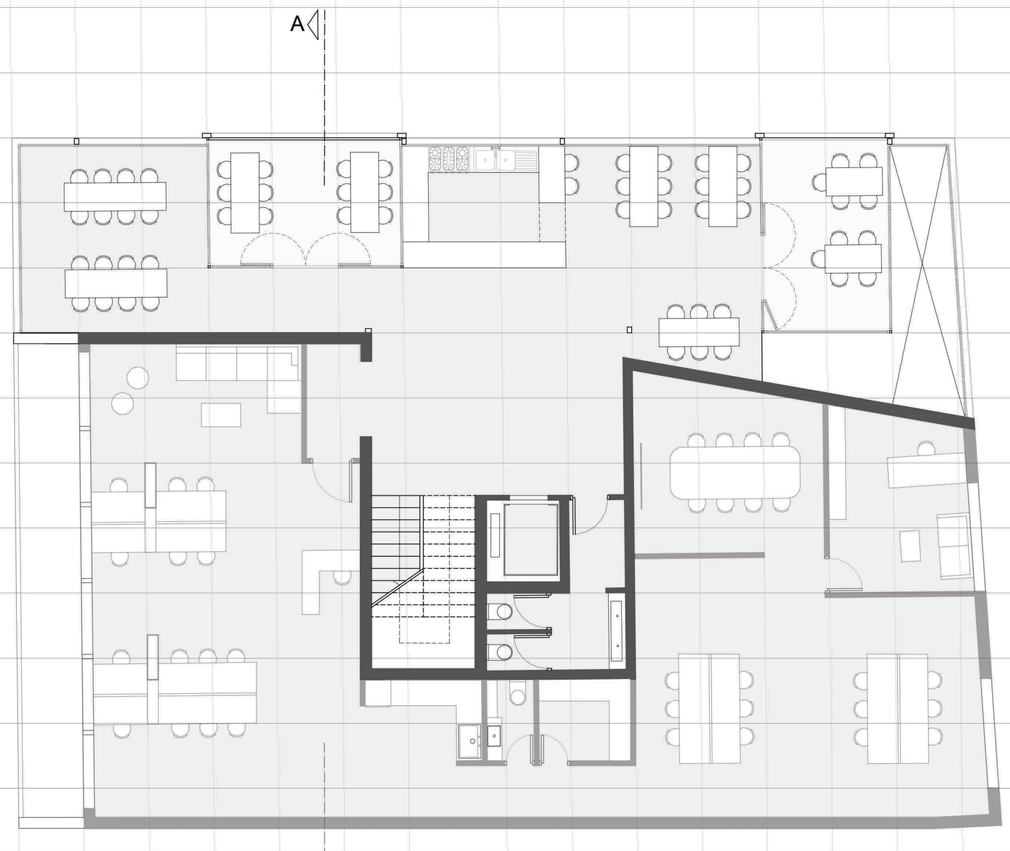

κάτοψη 5ου επιπέδου

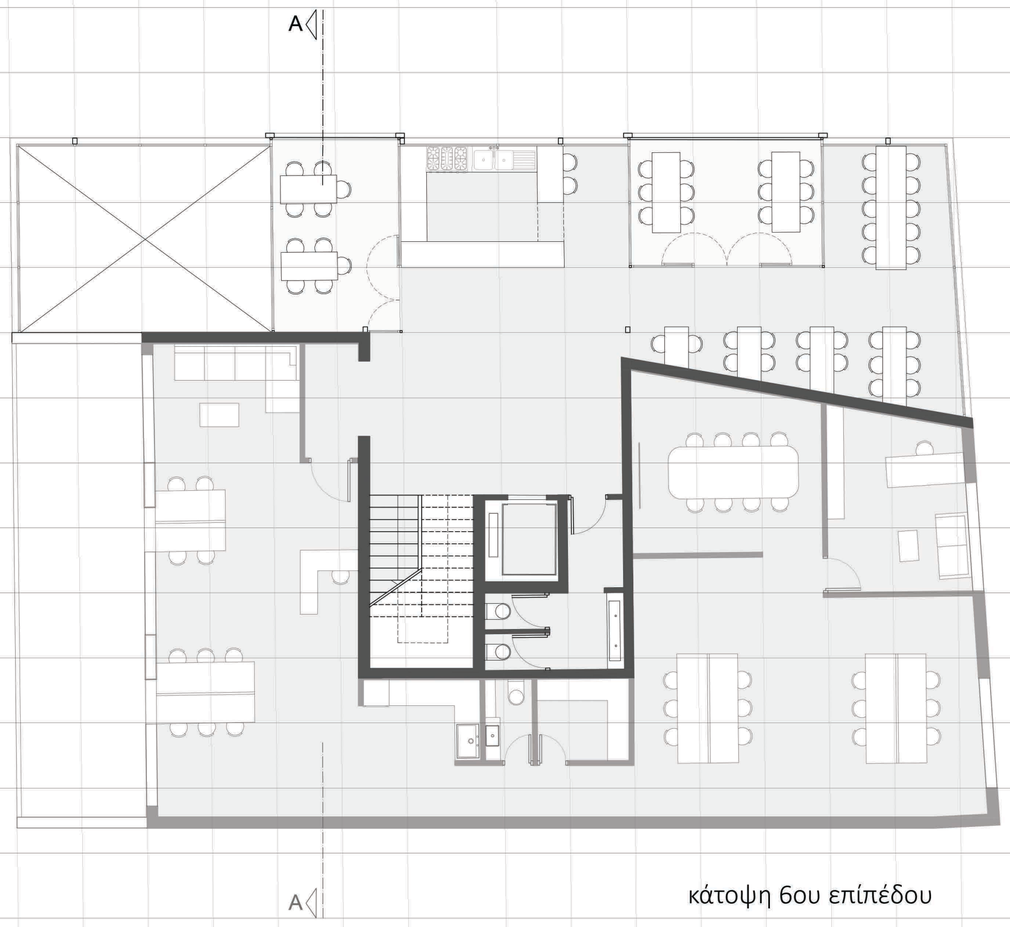

κάτοψη 6ου επιπέδου

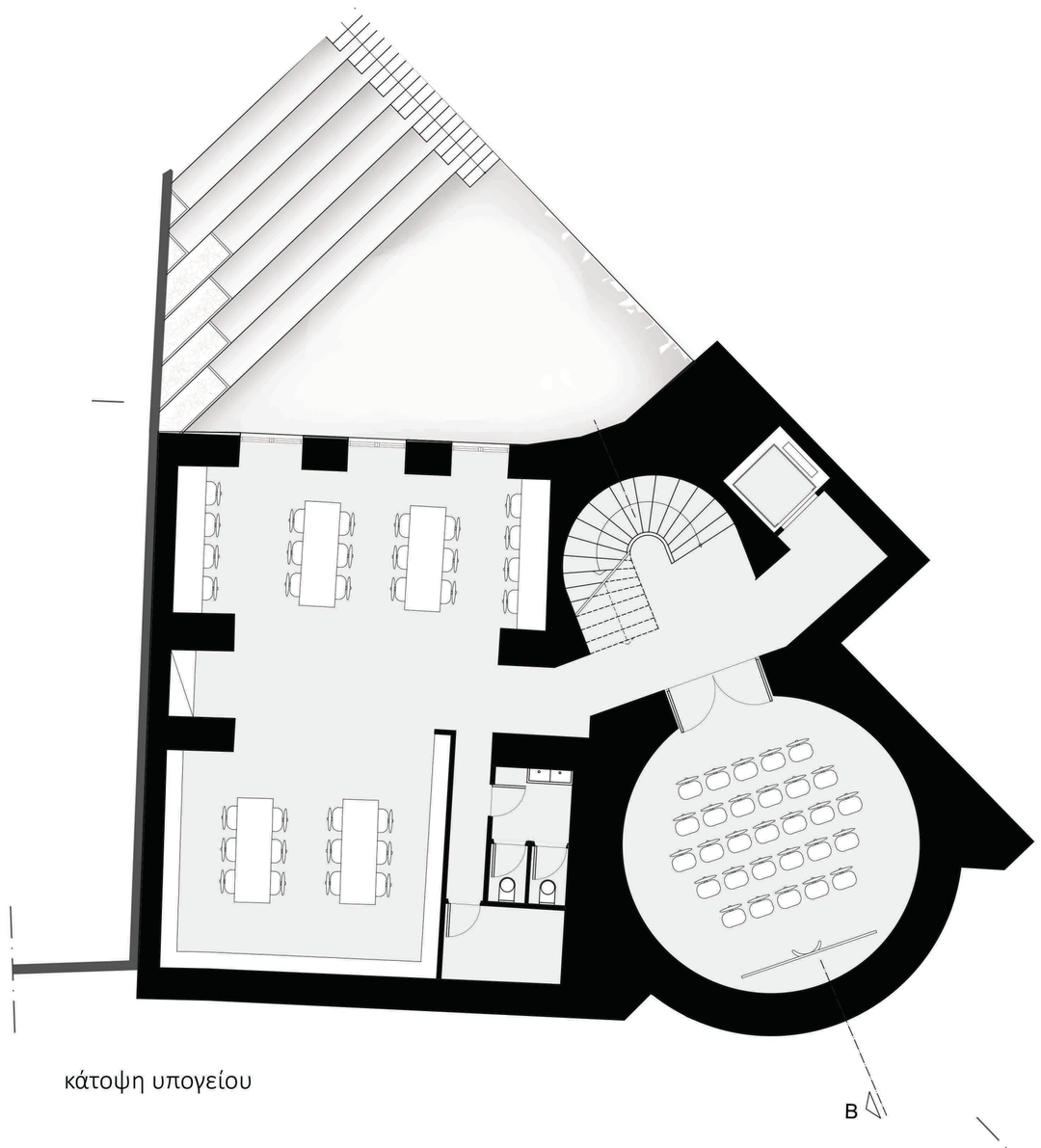

κάτοψη υπογείου

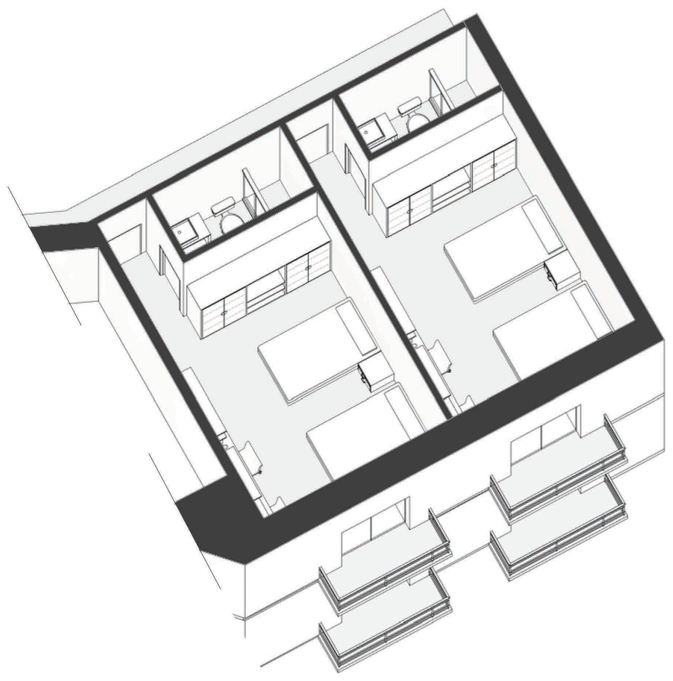

εσωτερικό δωματίων

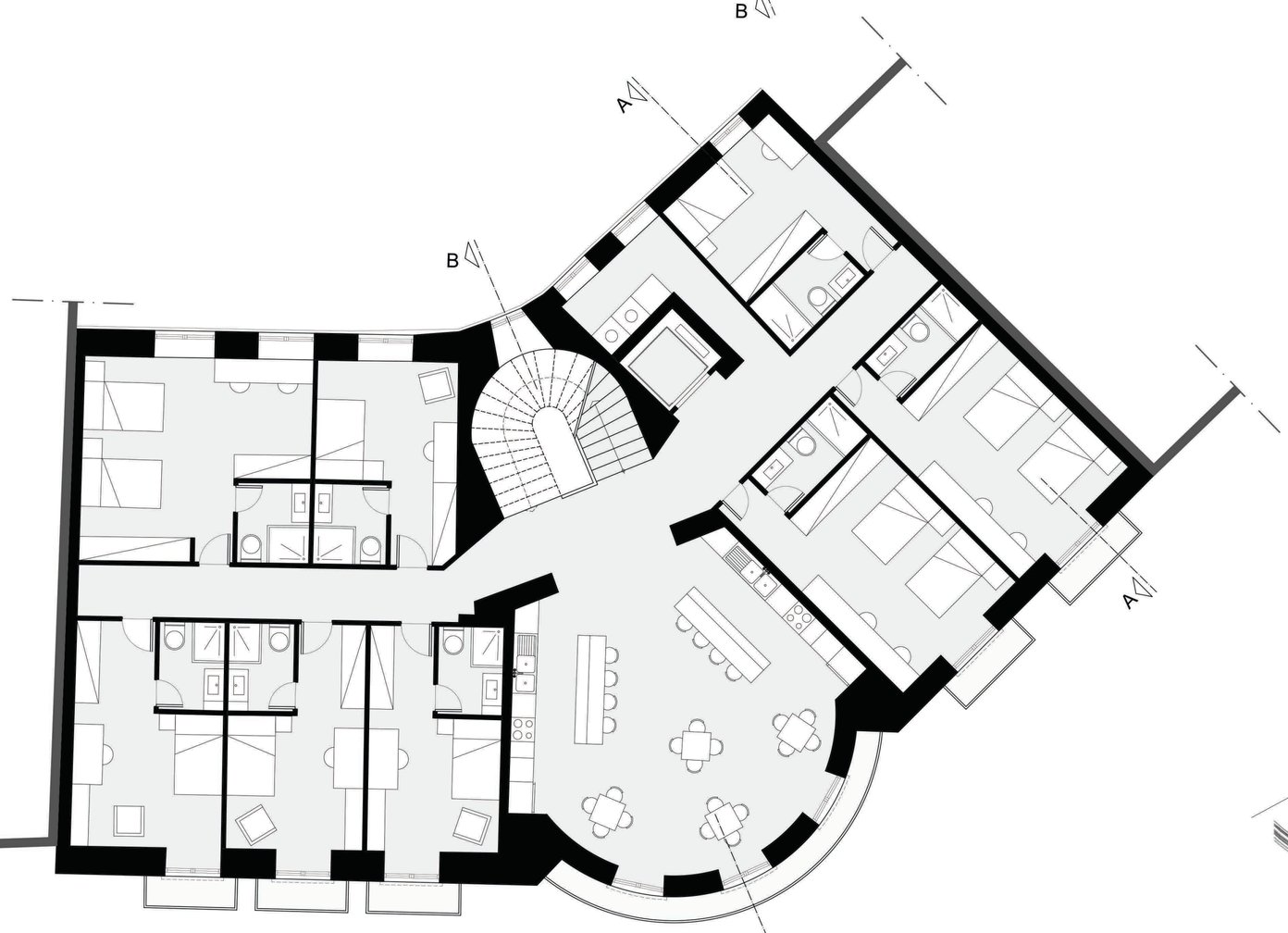

κάτοψη 2ου επιπέδου

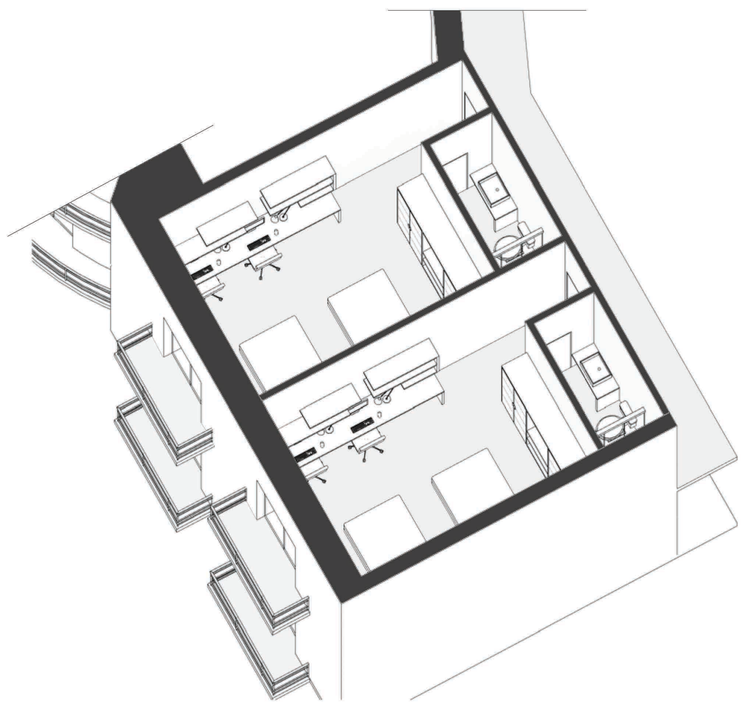

εσωτερικό δωματίων

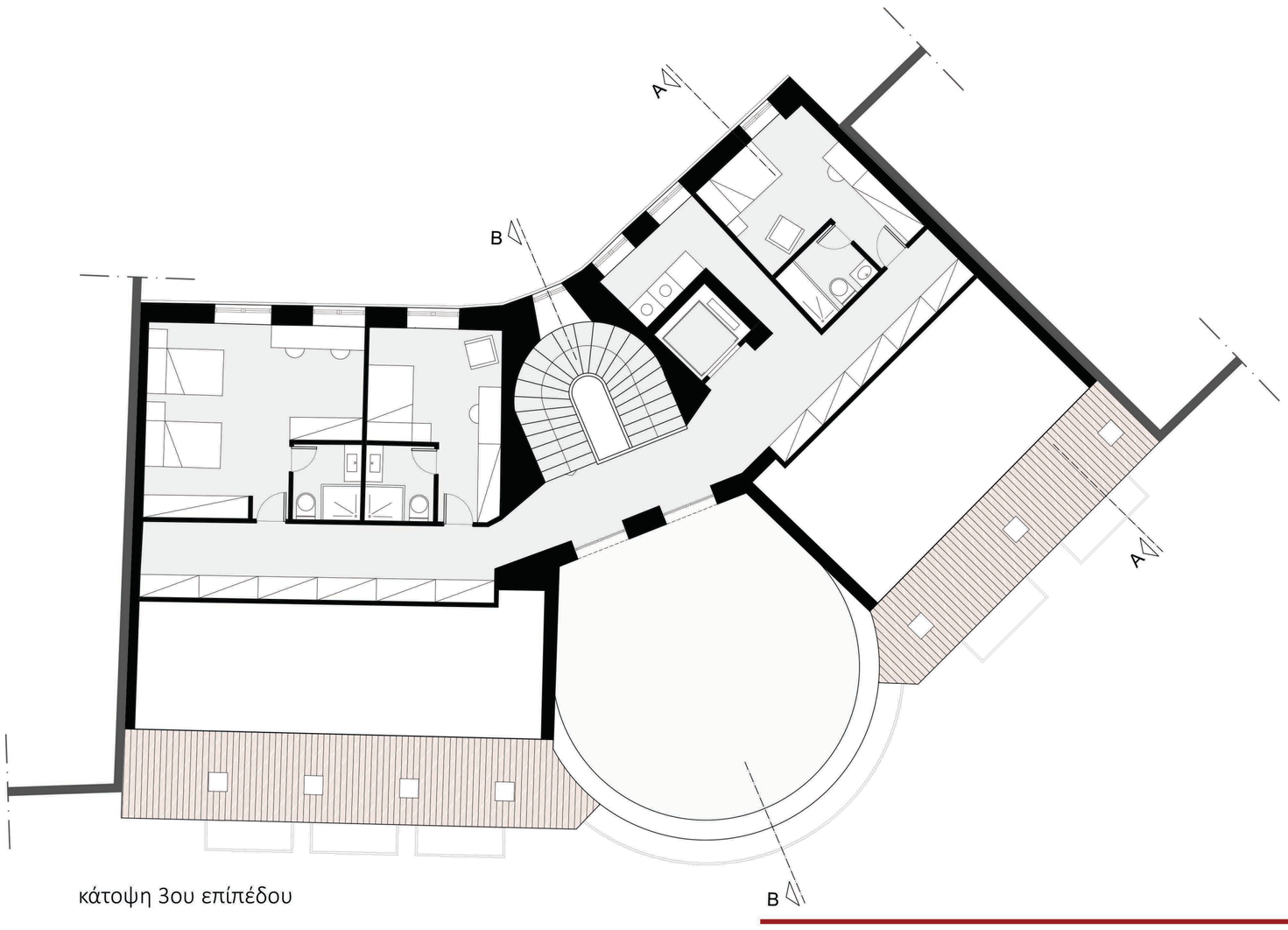

κάτοψη 3ου επιπέδου

ΤΟΜΗ ΑΑ_ κλίμακα 1|100

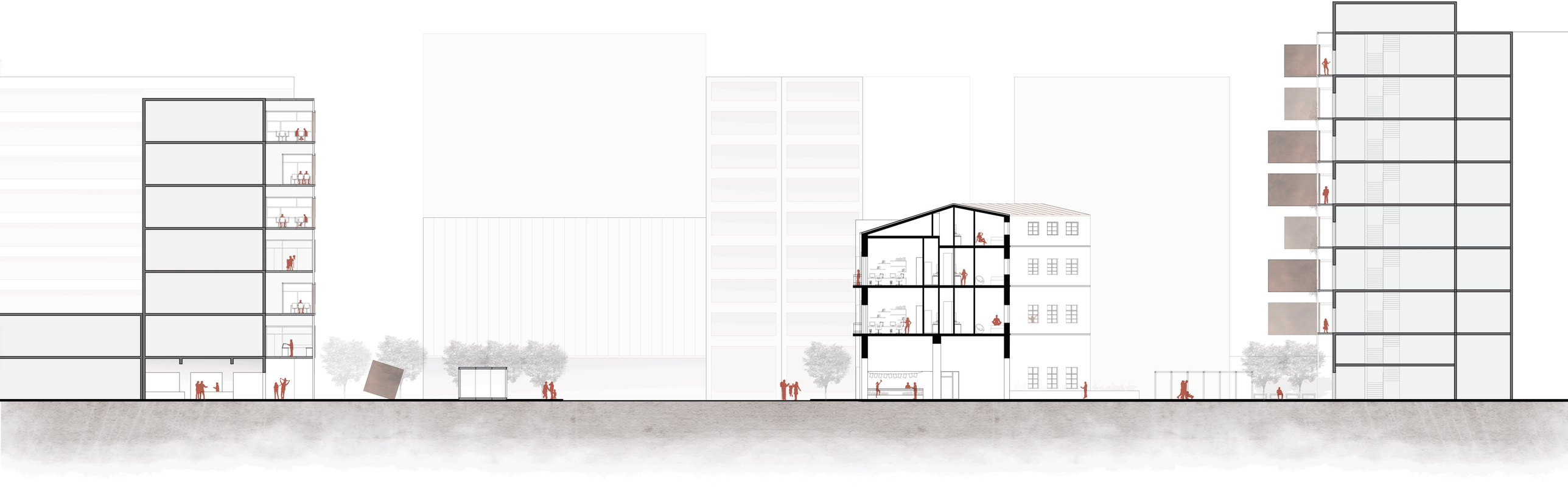

ΟΨΗ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ΑΚΑΛΥΠΤΟΥ_ κλίμακα 1|100

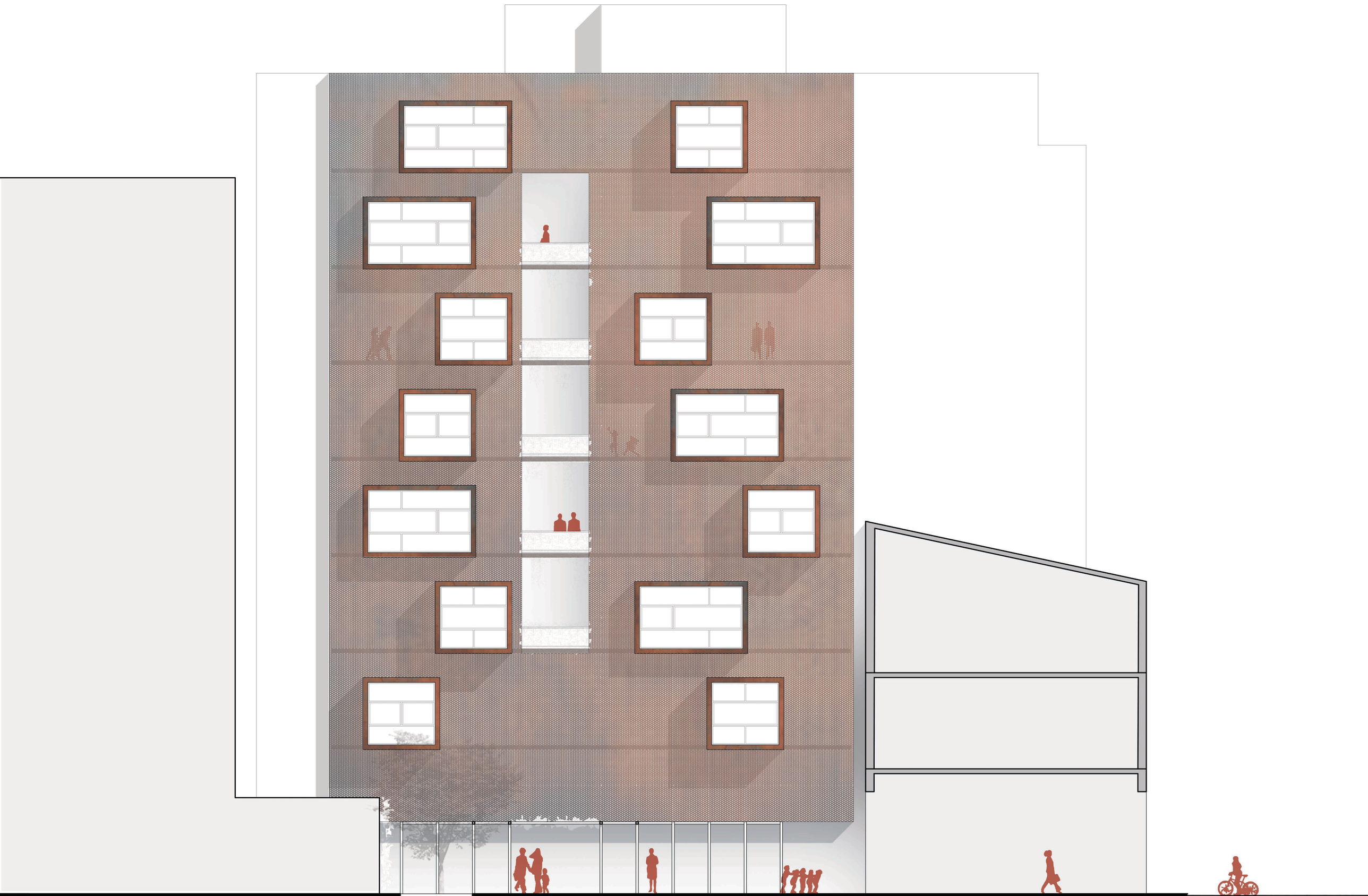

ΟΨΗ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑΣ_ κλίμακα 1|100

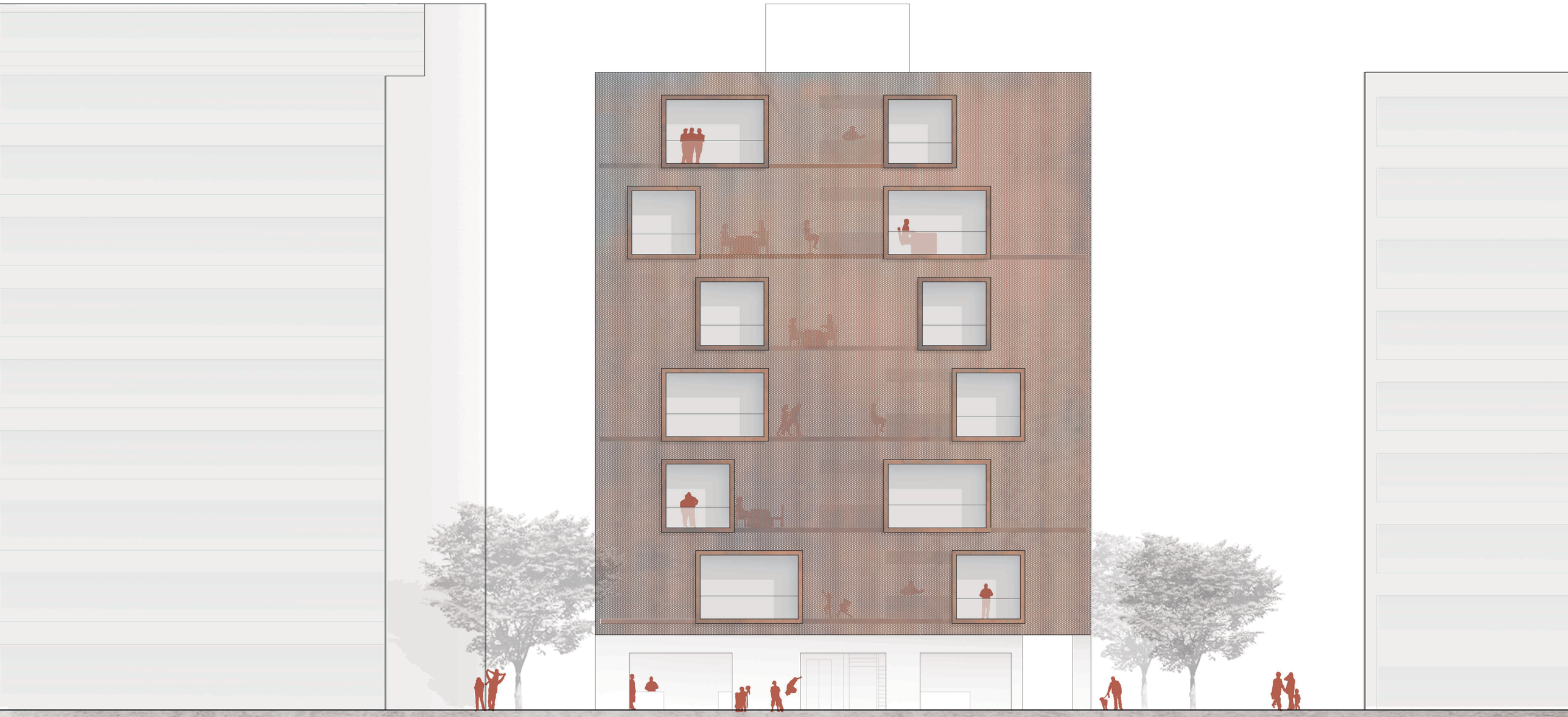

ΟΨΗ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟΥ_ κλίμακα 1|100

ANOTHER BOX IN THE WALL:

παρεμβαίνοντας στα αστικά κενά του κέντρου της Αθήνας

